

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬา
และนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE SPORT SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF SPORTS AND RECREATION DEVELOPMENT,
MINISTRY OF TOURISM AND SPORTS

นางสาววราชนา วินาโท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยอีสเทอร์นเอเซีย
ปีการศึกษา 2549

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬา
และนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE SPORT SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF SPORTS AND RECREATION DEVELOPMENT,
MINISTRY OF TOURISM AND SPORTS

โดย
นางสาววาสนา วินาโภ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย
ปีการศึกษา 2549

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงพยาบาลสังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา สำเร็จได้ด้วยดี ก็คือความอนุเคราะห์จาก ดร. เนลิมชัย มณูเสลาศ (ประธานกรรมการ) รศ.ดร.นรา สมประสงค์ (กรรมการ) รศ.ดร.กล้า ทองหาว (กรรมการ) และ รศ. หวาน พินธุพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้รุ่นมาสละเวลา ให้กำปรึกษา ชี้แจง แนะนำ และแก้ไขข้อผิดพลาดบกพร่องให้ถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบขอบคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวด และ อาจารย์ผู้สอน ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ที่กรุณาให้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำางานวิจัยทุกๆ ท่าน

คุณค่าประโยชน์ที่เพิ่งมีจากการศึกษารั้นนี้ ผู้วิจัยขออบให้กับ พระคุณของคุณพ่อ จ.ส.อ. เสน่ห์ ช่างทอง และคุณแม่ พรรภ. ช่างทอง ที่อบรมเลี้ยงดู สั่งสอน วางรากฐานการศึกษาและการกีฬา, นายอภิเชษ วินาโภ, นางสาวธีรนันท์ ช่างทอง, นายพันธ์เทพ ช่างทอง และญาติพี่น้องที่ เคยให้กำลังใจมาโดยตลอด ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้ผู้วิจัย ประสบความสำเร็จในปัจจุบัน และเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงานในอนาคต

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรับคำติชม อันมีค่าต่อการทำวิจัยในครั้งนี้

นางสาววาราสนา วินาโภ

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การบริหารสถานศึกษา.....	7
2.2 การบริหารของโรงเรียนกีฬา.....	9
2.3 การบริหารงานวิชาการตามการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546.....	11
2.3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	12
2.3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	22
2.3.3 การวัดผล และประเมินผล.....	32
2.3.4 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	34
2.3.5 การนิเทศภายใน.....	38
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
3.1 ประชากรที่ทำการศึกษา.....	50
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้วัด.....	53
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	53
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4.3 ผลการวิเคราะห์.....	55
ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา.....	56
ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	62
ตอนที่ ๔ วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	69
ตอนที่ ๕ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกีฬา.....	77
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	81
5.2 อภิปรายผล.....	88
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	90
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	93
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	100
บรรณานุกรม.....	103
ประวัติผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	55
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติ.....	55
ตารางที่ 4.3 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในแต่ละด้าน.....	56
ตารางที่ 4.4 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	57
ตารางที่ 4.5 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้.....	58
ตารางที่ 4.6 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการวัดผล และประเมินผล.....	59
ตารางที่ 4.7 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	60
ตารางที่ 4.8 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านนิเทศภายใน.....	61
ตารางที่ 4.9 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในแต่ละด้าน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	62
ตารางที่ 4.10 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน..	63
ตารางที่ 4.11 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	64
ตารางที่ 4.12 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	65
ตารางที่ 4.13 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง การปฏิบัติงาน.....	66

หน้า

ตารางที่ 4.14 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการนิเทศภายใน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	68
ตารางที่ 4.15 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในแต่ละด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	69
ตารางที่ 4.16 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน.....	71
ตารางที่ 4.17 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน.....	72
ตารางที่ 4.18 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน....	74
ตารางที่ 4.19 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	75
ตารางที่ 4.20 แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการนิเทศภายใน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	76
ตารางที่ 4.21 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	77
ตารางที่ 4.22 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้.....	78
ตารางที่ 4.23 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการวัดผลและประเมินผล.....	78
ตารางที่ 4.24 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	79
ตารางที่ 4.25 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการนิเทศภายใน.....	79

ฉบับ

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ

หน้า

1 ครอบแนวคิดของการศึกษา.....	6
------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และเป็นراكฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญของงานของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จาริโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการขัดสภាពาดล้อมทางสังคม การเรียนรู้และปัจจัยก่ออนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 2) ตั้งแต่การวางแผนการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิดการพัฒนาศักยภาพและจัดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพ ได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 6) หรือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาคุณภาพคน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 กล่าวว่า “เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง คิดเป็น ทำเป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีวิธีคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาให้เกิดความสมดุลในการยกระดับคุณภาพชีวิต” ดังนั้น เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพคน คือ ให้ประชาชน มีการศึกษา โดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 9 ปีในปี พ.ศ. 2544

การจัดการศึกษาของชาติเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐ ที่จะต้องจัดการและบริหารการศึกษาให้ดีและมีประสิทธิภาพ เพาะกายมีส่วนร่วม ต่อการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ ดังนั้นการศึกษา จึงเป็นกุญแจสำคัญในการเปิดประตูไปสู่การพัฒนาประเทศ (ศรีประภา นาคะศักดิ์เสวี, 2544, หน้า 2) โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการผลิตบุคลากรระดับกลาง เพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งแนวทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา กล่าวว่า “เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ

และส่งผลให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายความเป็นเลิศทางการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาเป็นกลางໄกในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ ไม่มีลักษณะนิสัยและทักษะความสามารถที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในอนาคต รวมทั้งสามารถร่วมมือกันในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าให้กับท้องถิ่นและประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม มั่นคง และยั่งยืน” แต่ปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งในด้านผลลัพธ์จากการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา ที่ได้ทำการศึกษารายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2543 ในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลลัพธ์จากการเรียนวิชาภาษาไทย วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.91, 43.63, 37.89 และ 46.58 ตามลำดับ การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่ประเทศไทยต้องการนั้น เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยตรง เพราะงานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดผลประเมินผล

โรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนักท่านการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา เป็นสถานศึกษาอิกรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาเพื่อรับรองการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ได้ฝึกหัดหรือพัฒนาทักษะด้านการกีฬาให้มีความชำนาญ ควบคู่กับการศึกษาวิชาสามัญตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหลักการ การจัดตั้งโรงเรียนกีฬา เป็นการกระจายทางการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถดี และความสามารถพิเศษทางการกีฬา ให้มีโอกาสได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพแห่งตน ให้ถึงขีดสุดไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้นโรงเรียนกีฬาอาจให้ความสำคัญต่อการบริหารงานทางการวิชาการน้อยกว่าโรงเรียนทั่วไป ที่สังกัดกรมสามัญ หรือกระทรวงศึกษาธิการ เพราะจะเน้นทางการกีฬาเป็นสำคัญ จึงอาจทำให้การบริหารงานวิชาการไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งอาจทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิชาสามัญสูงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วไป และอาจส่งผลกระทบการเรียนของนักเรียนกีฬาได้

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนักท่านการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาเพื่อนำผลการศึกษาไว้จัดตั้งเป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข วางแผน และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระบวนการท่องเที่ยวและการกีฬา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระบวนการท่องเที่ยวและการกีฬา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระบวนการท่องเที่ยวและการกีฬา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษารั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระบวนการท่องเที่ยวและการกีฬา ตามขอบข่ายและการกิจกรรมบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ จากคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ใน 12 ด้าน

แต่ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาการบริหารงานวิชาการเพียง 5 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระบวนการท่องเที่ยวและการกีฬา คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล และประเมินผล
4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา
5. ด้านการนิเทศศึกษาภายใน

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

1.3.2.1 ผู้บริหาร

- ผู้อำนวยการ จำนวน 11 คน
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 16 คน
- หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 23 คน

1.3.2.2 อาจารย์ผู้สอน จำนวน 153 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่

- ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
- ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ได้แก่

- ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้
- ด้านการวัดผล และ ประเมินผล
- ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา
- ด้านการนิเทศภายใน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหาร โรงเรียน ได้ทราบถึงบทบาทการบริหารงานวิชาการ ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

2. ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

3. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาได้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ความหมายของคำ หรือข้อความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นที่เข้าใจตรงกันจึงกำหนดความหมายของคำและข้อความที่ใช้ดังนี้

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา หมายถึง การจัดการผสมผสานทรัพยากรและกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนกีฬาให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การพัฒนาระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและขึ้นต้นความหมายสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน

3. การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครุประมีนผลตามสภาพจริง มีการเทียบโฉนความรู้ทักษะประสบการณ์และการเรียนจากสถานศึกษาอื่น พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5. การนิเทศการภายใน หมายถึง การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ในรูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษา ในสถานศึกษา พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา และเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบการศึกษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

สถานภาพส่วนบุคคล หมายถึง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งงานของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งดำรงตำแหน่ง และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

อาจารย์ผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยต่างๆ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการนิเทศศึกษาภายใน ของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการศึกษาได้ดังนี้

ภาค 1

กรอบแนวคิดของการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพส่วนบุคคล

- ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - ตั้งแต่กว่า 5 ปี
 - 5 ปีขึ้นไป
- ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน
 - ผู้บริหาร
 - อาจารย์ผู้สอน

ตัวแปรตาม

การบริหารงานวิชาการ

- ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ด้านการวัดผล และประเมินผล
- ด้านการนิเทศภายใน
- ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 การบริหารสถานศึกษา

2.2 การบริหารของโรงเรียนกีฬา

2.2.1 การบริหาร

2.2.2 วิสัยทัศน์

2.2.3 ลักษณะของโรงเรียน

2.2.4 พันธกิจ

2.3 การบริหารงานวิชาการตามการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

2.3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.3.2 การพัฒนาระบวนการเรียนรู้

2.3.3 ด้านการวัดผล และประเมินผล

2.3.4 การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

2.3.5 ด้านการนิเทศภายใน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารสถานศึกษา

ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรต้องเลือกใช้กระบวนการบริหารทั้งในเชิงศาสตร์ และเชิงศิลป์เพื่อให้การบริหารงานในหน่วยงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีหน่วยงานและนักการศึกษาให้ความรู้ไว้ดังนี้

กรมสามัญศึกษา (2535, หน้า 2) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือกระบวนการบริหารงานของโรงเรียน โดยทั่วๆ ไป ประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ๆ 3 ขั้นตอน คือการวางแผน การปฏิบัติตามแผนและการประเมินผลการวางแผน การดำเนินงานนั้นถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญอันดับแรกในการบริหารงานซึ่ง

จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหา กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาให้ตรงกับสภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน

กระบวนการบริการสถานศึกษาที่ได้รับยกย่องมากที่สุด ได้แก่วิธีการของ กูลิก และเออร์วิก (Gulick and Urwick) ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่เรียกว่า 'POSDCORB'

(นพพงษ์ นฤมิตรากุล, 2525 , หน้า 8) อ้างถึงใน Gulick and Urwick, 1937) สรุปสาระได้ดังนี้

- 1) การวางแผน (**Planning**) หมายถึง การวางแผนการอย่างกว้างๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ พร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติ ระบุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานชัดเจนลงมือปฏิบัติการ
- 2) การจัดองค์การ (**Organizing**) หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างการบริหาร กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานย่อย กำหนดตำแหน่งต่างๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน
- 3) การจัดการเกี่ยวกับผู้ร่วมงาน (**Staffing**) หมายถึง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน เริ่มจากการแสวงหา การบรรจุ แต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การเลื่อนขั้น ลดขั้น การพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่ง
- 4) การอำนวยการ (**Directing**) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ หลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณางานโดยรอบกอบแล้ว รวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติงานตามคำสั่ง
- 5) การประสานงาน (**Co-ordinating**) หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสารพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่างๆ กายในองค์การให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเดินและเกิดประสิทธิภาพ
- 6) การรายงาน (**Reporting**) หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่างๆ ทราบความเคลื่อนไหวความเป็นไปเป็นระยะๆ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ทราบความก้าวหน้าของงานของตนอยู่เสมอ
- 7) การจัดการงบประมาณ (**Budgeting**) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผน หรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี และการควบคุมคุณภาพและการใช้จ่ายเงิน โดยรอบกอบและรัดกุม

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบใหญ่ๆ คล้ายคลึงกัน ผู้บริหารจะเป็นต้องเลือกใช้ตามความจำเป็น ตามความเหมาะสมของสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2.2 การบริหารของโรงเรียนกีฬา

การบริหาร

โรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อ ให้รองรับกับความแตกต่างของศักยภาพของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจึงเป็นสถานศึกษาที่มุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ทางการกีฬา ได้ศึกหัดหรือพัฒนาทักษะด้านการกีฬาให้มีความชำนาญ ควบคู่กับจัดการศึกษาวิชาสามัญ ตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนประจำ โดยหลักการ การจัดตั้ง โรงเรียนกีฬา เป็นการกระจาย โอกาสทางการศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถ และ ความสามารถพิเศษทางการกีฬา ให้มีโอกาส ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพแห่งตน ให้ถึงขีด สูงสุด ไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 71 วันที่ 23 มิถุนายน 2535 ข้อ 5 ว่าด้วย

แนวทางพัฒนาประเทศไทย ข้อ 5.31 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา และการสาธารณสุข ให้สอดคล้อง และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย โดยเน้นการกระจายโอกาสและปรับปรุง คุณภาพทางการศึกษา ซึ่งต้องให้ความสำคัญต่อการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับนโยบาย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ให้ร่วงพัฒนานักกีฬา ให้มีความสามารถทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ โดยการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมกีฬาในทุกระดับ และยังสอดคล้องกับนโยบายและแนว คิดในการของกระทรวงศึกษาธิการ ที่สนองตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่ นโยบายการศึกษาเพื่อสุขภาพ และพลานามัย ที่ว่ามุ่งพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬาและนักกีฬาตามมาตรฐานสากล ตลอดจนเผยแพร่เมืองไทย และกีฬานิดอื่นๆ ให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และการศึกษาเป็นสื่อกลางทำให้มนุษย์สามารถ พัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุข และสามารถเกือบหนุนการ พัฒนาประเทศไทย โดยเน้นพัฒนาบุคลคลใน 4 ด้าน คือ ด้านสติ ปัญญา ร่างกาย จิตใจ และด้านสังคม โดยใช้ การพัฒนาการศึกษา ศาสนา และการวัฒนธรรม เป็นสื่อในการพัฒนาเยาวชน และประชาชนให้เป็น พลเมืองดี มีคุณธรรม มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ มีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี

วิสัยทัคณ์

โรงเรียนกีฬามุ่งพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็นตัวแทนของประเทศเข้าร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติตามรุ่นอายุ โดยใช้หลักวิทยาศาสตร์การกีฬา และจัดการศึกษาให้นักเรียนได้มีความรู้ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นคนดีในสังคมต่อไป

ลักษณะของโรงเรียนกีฬา

การจัดการศึกษาตามการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการเหมือนโรงเรียนทั่วไป ฝึกสอนกีฬาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับโรงเรียนกีฬา เป็นโรงเรียนประจำ (กินนอน) นักเรียนทุกคนจะได้รับงบประมาณจากรัฐบาล เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น

พันธกิจ

1. พัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีทางการกีฬา
2. พัฒนาหลักสูตร โดยนำเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาจัดการเรียนการสอน
3. ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
4. พัฒนาครุฑีมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
5. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานักกีฬาให้มีความสามารถเด่นตามศักยภาพ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพ
6. ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้วยการสอดแทรกการเรียนรู้ การพัฒนาด้านจิตใจ ในทุกสาระการเรียนรู้ และทุกกิจกรรมการฝึกซ้อม

จำนวนโรงเรียนกีฬาในปัจจุบัน มีทั้งหมด 11 โรงเรียนดังนี้

1. โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี
2. โรงเรียนกีฬา จังหวัดขอนแก่น
3. โรงเรียนกีฬา จังหวัดนครสวรรค์
4. โรงเรียนกีฬา จังหวัดอ่างทอง
5. โรงเรียนกีฬา จังหวัดชลบุรี
6. โรงเรียนกีฬา จังหวัดนครศรีธรรมราช
7. โรงเรียนกีฬา จังหวัดอุบลราชธานี
8. โรงเรียนกีฬา จังหวัดศรีสะเกษ
9. โรงเรียนกีฬา จังหวัดลำปาง

10. โรงเรียนกีฬา จังหวัดยะลา

11. โรงเรียนกีฬา จังหวัดตรัง

โรงเรียนกีฬา ก็ถือเป็นองค์การหนึ่งที่มีความสำคัญและมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากโรงเรียนทั่วๆ ไป ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายสำคัญของโรงเรียนกีฬา คือ การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีทางการกีฬา การพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้มีศักยภาพสูงสุดด้านกีฬา ให้หัดเที่ยวนานาอารยประเทศ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และทักษะทางกีฬา รวมทั้งความมีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำ มีน้ำใจนักกีฬา มีจรรยาบรรณของนักกีฬา ซึ่งต่างจากโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาทั่วๆ ไป ที่จะเน้นการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด หรือการเน้นวิชาการ มากกว่าที่จะเน้นด้านกีฬา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนกีฬา จะต้องทราบถึงบทบาทหน้าที่ของผู้นำ โดยให้ความสำคัญกับงานทางด้านวิชาการบ้าง เพื่อให้สามารถนำพาสถานบัน และผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การบริหารงานวิชาการตามการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

ตามขอบข่ายและการกิจกรรมการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ จากคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ใน 12 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเพิ่ยงโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศศึกษา
8. ด้านการแนะนำแนวทางการศึกษา
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นักคิด ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาการบริหารงานวิชาการเพียง 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และประเมินผล การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ดังนี้

2.3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

มนุษย์ส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานและกระทำการใด ๆ ตามความรู้ ความเชื่อ และแนวคิดของตนเอง ดังนั้น การที่ผู้บริหาร โรงเรียน คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง จะกระทำการและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับความรู้และแนวคิดที่มีเหตุผลและความถูกต้อง อันจะเป็นแนวทาง ขั้นตอนและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเชื่อมั่นและมุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว

ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

ในอดีตสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายตามหลักสูตรกลางที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้เท่านั้น ปัจจุบันแนวความคิด ดังกล่าวเปลี่ยนไป มีการกระจายอำนาจและมอบหมายให้สถานศึกษามีอำนาจตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น จึงมีผู้นำแนวความคิดนี้บรรจุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้บังเกิดผลในการปฏิบัติ ดังข้อความในวรรคสอง มาตรา 27 ที่ว่า ให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุหานในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา น.ป.ป., หน้า 15)

จากข้อความตามวรรคนี้แสดงว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขึ้นพื้นฐาน จะต้องจัดทำสาระในรายละเอียดตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางและจัดทำหลักสูตรอื่นบางส่วนเพิ่มเติม เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ดังนั้นบทบาทของสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารและคณะกรรมการจะต้องรับผิดชอบงานทางด้านการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร ในทุกเนื้อหาสาระเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ให้มากที่สุด ประกอบกับสถานศึกษามีบุคลากรที่มีความพร้อมที่จะกำหนด รายละเอียดสาระของหลักสูตรเพิ่มเติมได้เอง

ในการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษานั้น นอกจากเป็นบทบาทของบุคลากรของสถานศึกษาโดยตรงแล้ว สถานศึกษาอาจเชิญนักวิชาการจากมหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่าง ๆ มาช่วยจัดทำหลักสูตรให้แก่สถานศึกษาได้ มาช (Marsh, 1997, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ผู้ที่จะจัดทำ

หลักสูตรให้แก่ โรงเรียนมาจากการหลายแหล่ง จากบุคลากรในโรงเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มบุคคลจากอุตสาหกรรมและชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจนถึงนักการเมือง

การที่บุคคลของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอน จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวเข้าถึงและเข้าใจความสำคัญ ทิศทางของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง เพราะ ได้มีการอภิปราย การตรวจสอบ และการหาข้อผิดพลาดของระบบ เป็นที่แน่ชัดว่าการจัดการเรียนการสอนของครูที่ดำเนินตามหลักสูตรที่ตนมีส่วนร่วมสร้างขึ้นมาเอง จะทำให้การจัดการสอนสนองความต้องการของผู้เรียน และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากกว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มีผู้กำหนดมาให้ เรียนรู้อย่างไร้

วิธีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โดยหลักการท้าไปขึ้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรในระดับชาติหรือระดับสถานศึกษา จะมีวิธีดำเนินการในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ เริ่มด้วยการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรการกำหนดเนื้อหาสาระ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างไรก็ตาม แต่ละขั้นตอนอาจมีการกระจายกิจกรรมให้กับอาจารย์และครอบคลุมมากขึ้นได้ เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของหลักสูตรแต่ละระดับหรือแต่ละประเภท

ทaba (Taba, 1962) นักพัฒนาหลักสูตรชาวอเมริกัน ให้ความเห็นสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง โดยยึดหลักการดำเนินการจากระดับล่างหรือระดับราบที่มีความเชื่อว่าครูใน โรงเรียนซึ่งเป็นผู้สอน โดยตรงควรจะเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเองมากกว่า ส่วนกลางหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงเป็นผู้จัดทำและจัดส่งมาให้ และกล่าวว่าครูควรจะเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากการสร้างหน่วยการเรียนการสอนในเนื้อหาเฉพาะสำหรับเด็กในโรงเรียนก่อน ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้

ทaba (Taba, 1962) ได้กำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับโรงเรียนออกเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งสามารถปรับนี้ใช้ได้กับบริบทของประเทศไทยดังนี้

1. การผลิตหน่วยการเรียนการสอนหรือหลักสูตรเฉพาะรายวิชา การดำเนินการจะเป็นไปในลักษณะนำร่องกระบวนการจัดทำหลักสูตรในลักษณะหน่วยการเรียนหรือหลักสูตร เนื้อหารายวิชา มีกิจกรรมดำเนินการ 8 ประการ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ในขั้นนี้คณะกรรมการหลักสูตรของโรงเรียนจะสำรวจความต้องการของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำหลักสูตร โดยพิจารณาจากช่องว่าง จุดบกพร่องและความหลากหลายแห่งภูมิหลังของผู้เรียน

1.2 การกำหนดจุดหมาย ภายนอกจากใจวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนแล้ว ผู้วางแผนหลักสูตรจะข่ายกันกำหนดจุดหมายที่ต้องการ

1.3 การเลือกเนื้อหา เนื้อหาสาระหรือหัวข้อเนื้อหาที่จะนำมาศึกษาได้มาโดยตรง จากจุดหมาย คณะผู้ทำหลักสูตรไม่เพียงแต่จะต้องพิจารณาจุดหมายในการเลือกเนื้อหาเท่านั้น แต่ จะต้องพิจารณาความสอดคล้องและความสำคัญของเนื้อหาที่เลือกด้วย

1.4 การจัดเนื้อหา เมื่อได้ให้เนื้อหาสาระแล้ว งานขั้นต่อไปคือ การจัดลำดับเนื้อหา ซึ่งอาจจัดตามลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก หรืออาจจัดตามลักษณะหรือธรรมชาติของ เนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ การจัดเนื้อหาที่เหมาะสมสมควรจะสอดรับกับวัตถุประสงค์ของ ผู้เรียน ความพร้อมของผู้เรียนและระดับผลลัพธ์ของผู้เรียน

1.5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องเลือกวิธีการหรือ ยุทธวิธีที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้กับเนื้อหาได้ นักเรียนจะทำความเข้าใจเนื้อหาผ่านกิจกรรมการ เรียนรู้ที่นักวางแผนหลักสูตรและครูเป็นผู้เลือก

1.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ตัดสินวิธีการที่จะจัดและกำหนดกิจกรรม การเรียนรู้ และการจัดลำดับขั้นตอนของการใช้กิจกรรม ในขั้นนี้ครูจะปรับยุทธวิธีให้เหมาะสมกับ นักเรียนเฉพาะกุลที่ครูรับผิดชอบ

1.7 การกำหนดถึงที่จะต้องประเมินและวิธีการในการประเมิน ครูผู้สอนในฐานะผู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องประเมินและตรวจสอบให้ได้ว่าหลักสูตรดังกล่าวบรรลุ จุดหมายหรือไม่ ครูผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิควิธีอย่างหลากหลายเพื่อใช้ให้เหมาะสมกับการวัดผล สัมฤทธิ์ของผู้เรียน และให้สามารถบอกได้ว่าจุดหมายของหลักสูตรได้รับการตอบสนองหรือไม่

1.8 การตรวจสอบความสมดุลและลำดับขั้นตอน ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องมุ่งเน้นที่ การจัดทำหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนการสอนให้คงเส้นคงวาและสอดคล้องภายในตัวหลักสูตร เอง การดำเนินการในลักษณะนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและเกิดความ สมดุลในเนื้อหาและประเภทของการเรียนรู้

2. การนำหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนไปทดลองใช้ เมื่อคณะผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรในรูปของสื่อหรือบทเรียนต่าง ๆ เรียนรู้อย่างแล้ว คณะครู ก็จะนำเอกสารหลักสูตรเหล่านั้นไปทดลองสอนในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ มีการสังเกต วิเคราะห์และ เก็บรวบรวมผลการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุง หลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้นในโอกาสต่อไป

3. การปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยพิจารณาความ

สอดคล้องระหว่างความสามารถของผู้เรียนกับทรัพยากรที่โรงเรียนมีอยู่และกับพฤติกรรมการสอนของครู มีการรวบรวมข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ได้จากการทดลองไว้ในคู่มือครู เพื่อจะใช้เป็นข้อสังเกต และแนวทางที่จะช่วยให้ครูได้จัดกิจกรรม การสอนอย่างรอบคอบ

4. การพัฒนากรอบงาน ภายหลังจากจัดทำบทเรียนหรือหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ จำนวนหนึ่งแล้ว ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องตรวจสอบหลักสูตรและสื่อในแต่ละหน่วยหรือแต่ละรายวิชา ในประเด็นของความเหมาะสมและความเพียงพอของขอบข่ายเนื้อหา และความเหมาะสมของ การจัดลำดับเนื้อหา ครูหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาหลักสูตรจะต้องรับผิดชอบจัดทำหลักการ และเหตุผลของหลักสูตรโดยคำนึงถึงการผ่านกระบวนการการพัฒนากรอบงาน

5. การนำหลักสูตรไปใช้และเผยแพร่ เพื่อให้ครูที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรไปใช้จริงในระดับห้องเรียนอย่างได้ผล จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องจัดฝึกอบรมครูประจำการอย่างเหมาะสม

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้ง 5 ขั้นตอนที่กล่าวมามีลักษณะที่เป็นเชิงวิชาการอยู่มาก ดังนั้นมีการจัดทำหลักสูตรในสถานการณ์จริงผู้รับผิดชอบสามารถปรับปรุงกิจกรรมและ ขั้นตอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชา สภาพห้องถันและเงื่อนไขอื่น ๆ ได้อย่างไรก็ตาม ในเวลาปฏิบัติงาน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็สามารถปรึกษาหารือกับผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ได้ ความได้เปรียบของการสร้างหลักสูตรโดยคณะกรรมการฯ สามารถ ตรวจสอบผลงานและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมได้ตลอดเวลา เพราะมีนักเรียนซึ่งพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการทดลองใช้ในทุกขั้นตอนและตลอดเวลา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

หลักสูตรของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้เมื่อเพียงได้ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่สอดคล้องและสอดรับกับจุดหมายของหลักสูตร เมื่อพิจารณาธรรมชาติของ หลักสูตรโดยทั่วไปแล้ว หลักสูตรของแต่ละรายวิชาจะมีจุดเน้นในด้านหนึ่งด้านใดดังต่อไปนี้

ด้านที่หนึ่ง เป็นหลักสูตรที่เน้นทางด้านวิชาการหรือพุทธิพิสัย (**Cognitive domain**) ในลักษณะการส่งเสริมความรู้ ความคิดและสติปัญญา

ด้านที่สอง เป็นหลักสูตรที่เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกาย ซึ่งเน้นกลไกของร่างกาย ในการกระทำการหรือทักษะพิสัย (**Psychomotor domain**) เช่น วิชาประภากิจกรรม การอาชีพ การผลิตศึกษา นาฏศิลป์และดนตรี เป็นต้น

ด้านที่สาม เป็นหลักสูตรที่เน้นการปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรมและความ ประพฤติของผู้เรียน หรือจิตพิสัย (**Affective domain**)

เนื่องจากวิธีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ มีลักษณะการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการฝึกทักษะต่าง ๆ ไว้จำนวนมากและหลากหลายอยู่แล้ว จึงจะไม่อธิบายซ้ำ เพราะการ

สอนในสองค้านแรกเป็นการสอนที่เน้นทางค้านพุทธิพิสัยและค้านปฏิบัติหรือทักษะพิสัย ที่คุ้นเคย กันดีอยู่แล้ว เป็นการเรียนการสอนที่ตรงไปตรงมา ตรวจสอบหรือประเมินผลได้ชัดเจนว่าประสบ ความสำเร็จหรือล้มเหลว อีกนัยหนึ่งก็คือสามารถบอกได้ว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และบรรลุจุดหมาย ที่วางไว้หรือไม่ จึงเป็นเรื่องของการมุ่งผลสัมฤทธิ์แห่งการเรียนรู้ของผู้เรียน การวัดและประเมินผล ก็สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดยตรง

ส่วนการเรียนรู้ทางค้านจิตพิสัย เป็นการเรียนรู้ที่มีความซับซ้อนกว่า เพราะเป้าหมาย ของการเรียนค้านนี้ต้องมุ่งถึงขั้นสามารถนำไปปฏิบัติด้วย ไม่ใช่เพียงการรู้และการเข้าใจในเรื่อง จริยธรรมหรือความดีเท่านั้น แต่ที่จำเป็นต้องเน้นการเรียนรู้ทางค้านจริยธรรมเป็นกรณีพิเศษ เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540 ได้ตรัตนกถึงจริยธรรมและคุณธรรม ของเยาวชนว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงกำหนดไว้ในมาตรา 81 ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและ สนับสนุนให้ออกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรม ส่วนพระราชนูญติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ข้าเรื่องนี้เช่นเดียวกัน ในมาตรา 24 (4) ว่า “จัดการเรียนการสอนโดย ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่าง ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา” (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ม.ป.ป. : 13)

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารจัดการเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรของ สถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยการบริหารจัดการหลักสูตรอย่าง เป็นระบบนั่นเอง

ซึ่งประกอบด้วย งาน/การกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ 7 ภารกิจ คือ

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

การกิจที่ผู้บริหารและครูผู้สอนตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเพื่อ เตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีดังนี้

1.1 สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรของสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการ สถานศึกษาผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน เพื่อให้เห็นความสำคัญหรือความ จำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

1.2 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการของสถานศึกษาตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรใน ชุมชนทุกฝ่าย ได้รับทราบ และให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

- 1.4 จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นระบบ
- 1.5 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญสถานศึกษา
- 1.6 พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

2. การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาและคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา จะต้องดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ 2543 : 19)

- 2.1 ศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรว่า กำหนดสาระที่เป็นแกนกลางและสาระของห้องถันไว้อย่างไร และมีความสอดคล้องสัมพันธ์และสมดุลอย่างไร
- 2.2 วิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ทั้งองค์ประกอบด้านความรู้ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
- 2.3 ศึกษาสภาพปัจจัยของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนและสังคม
- 2.4 ปรับปรุงสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัจจัยและความต้องการของชุมชน
- 2.5 ตรวจสอบความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกับมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มวิชา และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.6 วางแผนการจัดการเรียนการสอนตามขอบข่ายสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ สัดส่วน เวลาและหน่วยกิตตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด
- 2.7 พัฒนาแนวการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

นอกจากนี้ครุครัวดำเนินการเพื่อให้การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาสมบูรณ์อีก 2 ประการ นั่นคือ กำหนดสื่อการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล

3. การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร

การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรหรือวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร มีการกิจที่ต้องดำเนินการ 3 ส่วน คือ

- 3.1 การบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การสอนซ้อมเสริม การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นต้น

**3.2 การบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การวางแผนให้ครุภกนสามารถ
แนะนำผู้เรียนได้ทั้งด้านการศึกษา อาชีพและปัญหาอื่น ๆ เป็นต้น**

**3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน เช่น การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา การส่งเสริมให้ครุทำวิจัยในชั้น
เรียน เป็นต้น**

4. การปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตร

การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามภารกิจที่สอง หรือการจัดทำ
สาระของหลักสูตรสถานศึกษา และภารกิจที่สามหรือการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่ง
สถานศึกษาได้กำหนดไว้

5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ

**5.1 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
ภายในสถานศึกษา**

**5.2 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการจาก
ภายนอกสถานศึกษา**

6. การสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาจะต้องรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรของ
สถานศึกษา สรุปและเขียนรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำผลการรายงาน
เผยแพร่ให้ชุมชนหรือ สาธารณะได้รับทราบ

7. การปรับปรุงและพัฒนาระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหา/อุปสรรคในการ
ดำเนินงานและข้อมูลจากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรทั้งหมด จะเป็นประโยชน์ต่อการ
ปรับปรุงและพัฒนาระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในปีต่อ ๆ ไป

8. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้อง

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประสบผลสำเร็จก็
คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรทั้งทางตรงและทางอ้อม
ทั้งผู้บริหาร ครุผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น
หลักสูตรที่กระจายอำนาจการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหาร
จัดการ และการใช้หลักสูตร เป็นกระบวนการนำหลักสูตรแกนกลางในระดับชาติไปสู่การปฏิบัติใน

สถานศึกษา จึงต้องได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม และร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยที่การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นความสำคัญในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเติมเต็มตามศักยภาพ”

ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีเป้าหมายที่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือเป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารอย่างถ่องแท้และนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่อง จะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาประสบผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการลั่นการมาเป็นผู้ร่วม คือ ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทดังนี้

1.1 จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา

1.2 เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

1.4 สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1.5 มีการนิเทศภายใน เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ

1.6 จัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

2. ครุผู้สอน

ครุผู้สอนมีบทบาทโดยตรงในการร่วมพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนรู้ ครุในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนจากการเป็นผู้สอน เป็นผู้อื่นอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน โดยการซึ่งแนวทางการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาใช้ประโยชน์ กล่าวคือ ทำให้ผู้เรียนรู้วิธีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล มีทักษะในการใช้สื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการสืบกันข้อมูลมาใช้ได้สะดวก วิธีการที่ครูสามารถทำได้ในฐานะผู้อื่นอำนวยความสะดวกที่ดี เช่น ให้โอกาสผู้เรียนเข้าไปใช้บริการสืบกันข้อมูลจากห้องสมุดของโรงเรียน บอกแหล่งที่มาของข้อมูลให้ผู้เรียนที่สนใจสามารถสืบกันได้จากซึ่งกันเอง หรือจากโฆษณาเพจในอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

นอกจากนี้ ครุยังต้องปรับบทบาทจากการเป็นผู้ป้อนข้อมูล เป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา โดยครุจะต้องตระหนักเสมอว่า ตนเองไม่ใช่ผู้กำหนดความรู้ แต่เป็นผู้สอนแก่ความรู้ในวิชาที่สอน และแนะนำวิธีการคิด ให้กรอบในการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาการ แนะนำการพิจารณาข้อมูลที่จะเลือกนำมาใช้ แนะนำเรื่อง หัวฯ ไปที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียนด้วย เช่น ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การพัฒนาบุคลิกภาพ ภารายาท การป้องกันตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ เป็นต้น

ครุจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษาแก่นักเรียนและเป็นผู้อื่นต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้ก็ต่อเมื่อครุเป็นผู้ที่เรียนรู้มาก่อน นั่นหมายความว่า ครุจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นคนช่างสังเกตและคิดแตกฉานกับข้อมูล และความรู้ที่ผ่านเข้ามามาในสมองด้วยการตั้งคำถามและทางานพิสูจน์เรื่องเหล่านี้ให้ได้ชัดเจน

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครุไม่เพียงแต่จะมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้เท่านั้น แต่ครุยังต้องมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ 2543 : 16)

- 2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจนเข้าใจจริง
- 2.2 ศึกษาหลักการ วิธีการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา
- 2.3 ร่วมวางแผน และร่วมพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา
- 2.4 ตรวจสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กันของสาระที่จัดทำขึ้นตามสภาพปัจุบัน/ความต้องการของชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น กับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาและมาตรฐาน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 วางแผนการจัดการเรียนการสอนตามขอบข่ายเนื้อหาสาระ มาตรฐาน สัดส่วน ของเวลา และหน่วยการเรียนรู้

2.6 นำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน

2.7 วางแผนและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ได้ข้อมูลที่แสดง

ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงนั้น และนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนต่อไป

2.8 ร่วมประเมินผลการใช้หลักสูตรกับสถานศึกษา

3. ผู้เรียน

เนื่องจากผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการกำหนดคุณภาพของการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรทุกหลักสูตรพัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนความต้องการของผู้เรียนโดยตรง ผู้เรียนจึงควรมีส่วนแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่สะท้อนความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนให้ผู้รับผิดชอบพัฒนาหลักสูตร ได้ทราบ และเนื่องจากผู้เรียนเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาโดยตรง ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์คือเป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุขได้ ผู้เรียนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองจากการเป็นผู้รับมาเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเอง

บทบาทหน้าที่ของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

3.1 มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและครู วางแผนการเรียนรู้ของตนเองตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนเอง

3.2 มีความรับผิดชอบ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และบริหารจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ

3.3 ปฏิบัติตามเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้วิธีแสดงให้ความรู้ พัฒนาทักษะ พร้อมทั้งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.4 มีการประเมินและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

3.5 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อน โดยช่วยเหลือเอื้อเพื่อเพื่อแข่งขันและกัน

4. ผู้ปกครอง

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้มีความร่า ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรฐาน 24) ขณะนี้ บิดามารดาและผู้ปกครองจะต้องปรับเปลี่ยนความคิดในการฝึกบุตรหลาน ไว้ในความดูแลของครูมาเป็นผู้ร่วมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้ปกครองควรจะมีบทบาท ดังนี้

- 4.1** กำหนดแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกับครุและผู้เรียน
- 4.2** มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระของหลักสูตรสถานศึกษาและกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาหรือธรรมนูญสถานศึกษา
- 4.3** ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
- 4.4** อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้ความรักความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน
- 4.5** สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสม
- 4.6** ร่วมมือกับครุและผู้เกี่ยวข้อง ประสานงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน
- 4.7** พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้คุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อนำร่องคร่าวไปสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้
- 4.8** มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. ชุมชน

พระราชบัณฑิตการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและบริหารจัดการให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่กลมกลืนกับท้องถิ่น และร่วมกับสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมีบทบาทดังนี้

- 5.1** มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาหรือธรรมนูญของสถานศึกษา
- 5.2** มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม
- 5.3** เป็นแหล่งการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสถานการณ์จริง
- 5.4** ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- 5.5** มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

2.3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลส่วนใหญ่ของผู้เรียนมีวิธีการของตนเอง อันเกิดจากสภาพแวดล้อม บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมของแต่ละบุคคล สิ่งที่ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ทึ้งในห้องเรียนและในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง แบ่งได้

ตามกลุ่มของผู้เรียนที่มีลักษณะและวิธีการที่เหมือนกันออก ได้เป็นหลายแบบ แนวคิดในเรื่องระดับของกระบวนการในการเรียนรู้ที่ เกริก และลือชาร์ท (*Craik and Lockhart, 1972*) ได้เสนอว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีหลายระดับ เราสามารถเรียนรู้และจำสิ่งต่าง ๆ ที่มีความหมายกับตัวเรา ได้ เพราะมีการเรียนรู้ที่ เป็นกระบวนการมากกว่าการกระตุนให้เรียนรู้ ความลึกของการกระบวนการเรียนรู้เป็นความลึกของกระบวนการ การเรียนรู้แบบลึกจะทำให้เข้าใจได้ลึกและระลึกถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้มากแต่ไม่ได้หมายความว่าทุกอย่างที่เรียนรู้จะเป็นต้องมีการเรียนรู้แบบลึกเสมอไป เพราะในการเรียนรู้บางเรื่องก็มีความต้องการเพียงแค่ ความรู้ ความจำความเข้าใจและการนำไปใช้ในขณะที่ขั้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ที่อยู่ในขั้นการเรียนรู้แบบลึก ก็อาจไม่มีความจำเป็น (*Cox and Clark, 1998*)

ความหมายการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นประการสำคัญ โครงสร้างที่เป็นคนสำคัญของเราราย่องมีความรักความปรารอนดี ให้แก่เขา จะคิดจะทำอะไร ก็มักจะคิดถึงเขา ก่อนคนอื่น และคิดถึงประโยชน์ที่เขาควรจะได้รับ

การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แนวคิดนี้มีที่มาจากการพัฒนาการศึกษาของ จอห์น ดิวอี (*John Dewey*) ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องของ “การเรียนรู้โดยการกระทำ” หรือ *“Learning by Doing”* (*Dewey, 1963*) อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลาย และได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจัด กระทำนี้ นับว่าเป็นการเปลี่ยนบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็น “ผู้รับ” มาเป็น “ผู้เรียน” และเปลี่ยนบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” หรือ “ผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้” มาเป็น “ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้” ให้ผู้เรียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้ เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้ว่าอยู่ที่ ผู้เรียนมากกว่าอยู่ที่ผู้สอนดังนั้นผู้เรียนจึง กลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เพราะบทบาทในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ หลังจากแนวคิดดังกล่าวเกิดขึ้น ต่อมาได้มีผู้พัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ ขึ้นจำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่สนับสนุนแนวคิดพื้นฐานของดิวอีทั้งสิ้น แนวคิดใหม่ ๆ เหล่านี้ต่างช่วยส่งเสริมแนวคิดหลักของดิวอี ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น กว้างและหลากหลายยิ่งขึ้น น่าสนใจ และได้ผลมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปป้า (CIPPA MODEL)

การที่ครูจะจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ได้ผลดีสูงสุดนั้น ก่อนอื่น ต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้องว่า “ศูนย์กลาง” นั้นคืออะไร หรือเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คงไม่ได้หมายถึงการจัดให้ผู้เรียนไปนั่งเรียนรวมกันอยู่กลางห้อง เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ข้อความที่ว่า “ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” น่าจะหมายถึง “การให้ผู้เรียนเป็นจุดสนใจ (center of attention) หรือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ” และบทบาทในที่นี่คงไม่ได้หมายถึงบทบาทอื่น ใดนอกจากบทบาทในการเรียนรู้ ซึ่งถ้าจะทำให้ชัดเจน ยิ่งขึ้น ถ้าคิดว่า “เรา” ไม่ได้หมายถึงบทบาท แต่ “ผู้เรียน” ที่ “ผู้เรียน” มีส่วนร่วม (participation) ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นมาก ผู้เรียนก็จะมีบทบาทในการเรียนรู้มาก และควรจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีตามมา

แม้ว่าแนวคิดจะชัดเจนขึ้นว่าหากครูต้องการจะจัดการเรียนการสอน โดยยึด ผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง ครูจะต้องให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้นั้นมาก ๆ แต่คำว่า “การมีส่วนร่วม” ในที่นี่ คงไม่ได้มีความหมายเพียงว่า ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมมาก ๆ หรือคำนึงถึง “ปริมาณ” การมีส่วนร่วมเท่านั้น “การมีส่วนร่วม” นี้ โดยศัพท์ทางวิชาการจะก้าว “active participation” ซึ่งหมายถึง การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ตื่นตัว ตื่นตัว ใจ หรือมีใจดจ่อ ผูกพันกับสิ่งที่ทำ มิใช่เพียงทำไปให้เสร็จ การกิจเท่านั้น ดังนั้นการที่ครูจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมนั้น กิจกรรมนั้นจะต้องมีลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่าง “active” กือช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกมีความกระตือรือร้นตื่นตัว มีความจดจ่อ ผูกพันกับสิ่งที่ทำ

มีครูจำนวนมากที่เข้าใจแต่เพียงว่า การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นั้น ก็คือ การจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมมาก ๆ โดยไม่ได้คิดว่ากิจกรรมนั้นสามารถช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้ดีเพียงใด และกิจกรรมนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนไม่ได้เกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเองมากน้อยเพียงใด เรายังมักพบว่าผู้เรียนอาจได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนมาก แต่เต็จແล้า ครูก็จะบรรยายสรุปให้ความรู้แก่ผู้เรียนตามที่ครูต้องการเหมือนเดิม ผู้เรียนไม่ได้เกิดการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์จากกิจกรรมที่ได้ทำไป กิจกรรมนั้นจึงถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ว่างเปล่าในแง่ของการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สำหรับการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

เพื่อช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกายและการณ์ จิตใจ กิจกรรมการเรียนรู้ ความมีหลากหลาย ให้โอกาสผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย (**physical movement**) เป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความสนใจของผู้เรียน การเคลื่อนไหวอาจเป็นการเคลื่อนไหวอวัยวะหรือกล้ามเนื้อต่าง ๆ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ มีความกระตืบกระ BUS ตื่นตัว 有利于การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวดังกล่าว ครูผู้จัดกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมทางการณ์ ของผู้เรียนด้วย ครูจะต้องวิเคราะห์ว่า อารมณ์/ความรู้สึกใด ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้น ตามวัตถุประสงค์ เช่น ครูอนุบาลท่านหนึ่ง ต้องการให้เด็กรู้จักเก็บของให้เป็นระเบียบ井 ออกแบบ กิจกรรมให้เด็กเห็นโดยของภาระของไม่เป็นที่เป็นทาง โดยให้เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ (เคลื่อนไหวร่างกายจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่ง) ในห้องที่มีสภาพที่กรุรัง จนเด็กเกิดความหุ่นหิน รำคาญ ทำอะไรไม่สะดวก และไม่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมอารมณ์/ความรู้สึก ที่เกิดขึ้นกับตัวนี้เอง ทำให้เด็กเกิดความตระหนักเข้าไปในใจว่า เหตุใดจึงจำเป็นต้องเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบ กิจกรรมที่ระบบจิตใจ/ความรู้สึก/อารมณ์ของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับ เห็นจริง ซึ่งจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติต่อไป ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ว่า อารมณ์/ความรู้สึกใด ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ ซึ่งอาจเป็นอารมณ์ทางบวกหรือทางลบ แล้วแต่กรณี และพยายามหาวิธีการที่จะช่วยให้ ผู้เรียนเกิดความรู้สึก/อารมณ์นั้น ๆ ควบคู่ไปกับการกระทำการค้านต่าง ๆ

2. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญา และอารมณ์ จิตใจ กิจกรรมการเรียนรู้ ความมีลักษณะที่กระตุ้นและท้าทายความคิดผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความจดจ่อ ผูกพันกับสิ่งที่คิด ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี การเรียนรู้ทางสติปัญญา แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การเรียนรู้เนื้อหาความรู้ต่าง ๆ (**contents or knowledge**) ที่ผ่านมาในอดีต ครูมักจัดการเรียนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง คือครูเป็นผู้มีความรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ โดยครูหวังว่าการถ่ายทอดความรู้ของตน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและนำความรู้ไปใช้ได้ ซึ่งในทางปฏิบัติผลที่เกิดขึ้นอาจไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จากการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า ผู้เรียนจำนวนมากมักเกิดการเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำท่านนั้น และบางส่วนอาจจะเข้าไปถึงระดับความเข้าใจ และมีน้อยมากที่ได้ถึงขั้นการนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล แสดงให้เห็นว่า การถ่ายทอดความรู้ของครูไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามที่ต้องการ ได้ด้วยเหตุนี้ จึงมีผู้ได้สร้างทฤษฎี แนวคิด แนวทางใหม่ ๆ ที่จะนำมาอธิบาย และใช้แก้ปัญหานี้ ซึ่งแนวคิดสำคัญแนวคิดหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง คือ แนวคิดการสร้างรู้สร้างความรู้ (**Constructivism**) ซึ่งเชื่อว่า ความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเอง สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ก่องานขึ้นไปได้เรื่อย ๆ โดยอาศัยกระบวนการพัฒนา โครงสร้างความรู้

ภายในของบุคคล และการรับรู้ถึงต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว และเห็นเดอร์สัน (Henderson 1996: 6-7) ได้อธิบายว่า การสรรค์สร้างความรู้จะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วนด้วยกัน คือ จุดมุ่งหมายหรือความต้องการของผู้เรียน ความรู้เดิมหรือสิ่งที่มีอยู่เดิมของผู้เรียน และสาระหรือสิ่งใหม่ที่จะเรียนรู้ ดังนั้นจึงสามารถอธิบายในอีกนัยหนึ่งได้ว่า โครงสร้างทางสติปัญญาของผู้เรียน ประกอบไปด้วย โครงสร้างความรู้ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยน และขยายออกไปได้ โดยอาศัยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ความรู้เดิม หรือ โครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่

2. ความรู้ใหม่ ได้แก่ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ ความรู้สึก ประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่บุคคลรับเข้าไป

3. กระบวนการทางสติปัญญา เป็นกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำความเข้าใจ ความรู้ที่รับมา และใช้ในการเชื่อมโยง และปรับความรู้เดิมและความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน

ดังนั้นตามแนวคิดข้างต้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูล ประสบการณ์ใหม่ ๆ เข้ามา และโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตน ในการคิดกลั่นกรอง ข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมาย ข้อมูล ความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการสร้างสรรค์ความรู้นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนที่มีความหมายต่อตนเอง อันจะส่งผลถึงความเข้าใจ และการคงความรู้นั้น (Retention)

ดังนั้นการให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) จึงเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาใช้เสริมในการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.2 การเรียนรู้ทักษะกระบวนการ และทักษะทางสติปัญญาต่าง ๆ ในอดีตที่ผ่านมา
การศึกษามักจะให้ความสำคัญกับเนื้อหาการเรียนรู้มาก ดังจะเห็นได้จากการสอนและประเมินผลการเรียนการสอน ที่จะเน้นในด้านการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ และวัดประเมินผลด้านเนื้อหาความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งต่อมาก็จะได้พบว่า การเรียนรู้เพียงเนื้อหาความรู้ไม่เป็นการเพียงพอ แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ (learning process) ได้เข้ามาพร่วแหลมในประเทศไทยเมื่อประมาณ 20 ปีที่ผ่านมา โดยมีนักการศึกษาที่ได้มองเห็นว่าเนื้อหาความรู้ในโลกนี้ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และจะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ผู้เรียนคงไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้หมดหากจะต้องเลือกสรรสิ่งที่ตนเองสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ซึ่งความสามารถที่จะแสวงหาและศึกษาได้ด้วยตนเอง หากเขามีทักษะกระบวนการต่าง ๆ (process skills) ที่จำเป็น แนวคิดในเรื่องการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ (process) ควบคู่ไปกับเนื้อหาความรู้หรือผลผลิต (product) จึงเกิดขึ้นแต่ก็เป็นที่น่าเสียดายว่าแม้แนวคิดนี้จะแพร่หลายมากกว่า 20 ปีแล้ว แต่การนำแนวคิดไปใช้งานไม่ก็ว่างหวง และบังเกิดผลเท่าที่ควร ผู้ที่ยังเห็นว่าแนวคิดที่เป็นร่องที่น่าส่งเสริม เพราะนับวันก็จะยิ่งทวี

ความสำคัญมากขึ้น และผู้เรียนในสังคมอนาคต จำเป็นต้องมีคุณสมบัติทางด้านการคิด การปฏิบัติ การแก้ปัญหาสูงขึ้นกว่าในอดีตและปัจจุบัน ดังนั้น เราจึงจำเป็นต้องส่งเสริมและฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะทางศติปัญญาหรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตซึ่งมีจำนวนมาก เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ และการศึกษาด้วยตนเอง เช่น ทักษะการสืบค้นแหล่งความรู้ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการจับใจความสำคัญ ทักษะการจดบันทึก ทักษะการประมวลความรู้ การจัดทำไฟограмม์ การเขียน การอธิบายและการสรุป เป็นต้น

1. ทักษะการศึกษาด้วยตนเอง

2. ทักษะการคิดและกระบวนการคิดต่าง ๆ เช่น ทักษะการคือ เบรียบเที่ยบจำแนก วิเคราะห์ สังเคราะห์ หาแบบแผน จัดโครงสร้าง จัดระบบ การตั้งสมมติฐาน การพิสูจน์ทดสอบ การลงข้อสรุป การสรุปอ้างอิง รวมทั้งกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดแก้ปัญหา กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ กระบวนการศึกษาวิจัย เป็นต้น

3. ทักษะการจัดการ

4. ทักษะการทำงานกลุ่มหรือทำงานเป็นทีม

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางศติปัญญา จึงควรให้ครอบคลุม การเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาความรู้ และทักษะกระบวนการทั้งหลายที่จะต้องใช้ในการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (**Constructivism**) และเน้นการฝึกฝน ทักษะกระบวนการทั้งหลายที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ตามแนวคิดของการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ (**process learning**) ดัง ได้แก่ ความแล้วข้างต้น

3. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคมและอารมณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิด

โอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ (**interaction**) กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า แต่เดิมในอดีตครูทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพราะเชื่อกันว่าครูเป็นแหล่งความรู้ที่ สำคัญ ผู้เรียนจึงต้องศึกษาจากครูเท่านั้น แต่ปัจจุบัน คงเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า แหล่งความรู้นั้นมีหลากหลาย แหล่งมาก และในบางเรื่องครูอาจไม่ใช่แหล่งความรู้ที่สำคัญก็ได้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางโลก ทำให้การเผยแพร่องค์ความรู้ของผู้สอนเป็นไปได้มาก และเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ขอบพื้นที่ ความรู้ ไม่ได้สิ้นสุดที่ครูและห้องเรียน แต่ได้ขยายขอบเขตไปย่างกว้างขวาง เนื่องจากการเรียนรู้ของบุคคลเกิดขึ้นจากการรับรู้ข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เข้าไปในสมอง และสมองจะทำหน้าที่ย่อข้อมูล ตีความและสร้างความหมายของข้อมูลเหล่านั้น ประสานกันกับข้อมูลเดิมที่มีอยู่ เกิดเป็นความรู้ หรือ โครงสร้างความรู้ใหม่ของบุคคลนั้น ดังนั้น การเรียนรู้จึงขึ้นกับสิ่งที่รับเข้ามา หากมีข้อมูลมาก หลากหลาย การเรียนรู้ก็ย่อมมีโอกาสที่จะเกิดมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ หากครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว การปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้เรียนรับข้อมูลเข้ามามาก การเรียนรู้ของ

ผู้เรียนย่อมจะขยายขอบเขตออกไปอย่างกว้างขวาง หากกว่าการได้ปฏิสัมพันธ์กับครูเพียงแค่เดียว แหล่งความรู้ที่อยู่รอบตัวเราที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์แก่ผู้เรียนมีหลากหลายแหล่ง

เช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมทางด้านอื่น ๆ ที่ต้องมีการคำนึงถึงอารมณ์ และความรู้สึกของผู้เรียน ครุจังเป็นต้องวิเคราะห์ว่า ขณะที่ผู้เรียนกำลังมาปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ผู้เรียนควรเกิดอารมณ์ความรู้สึกใดที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และ พยายามตรวจสอบหาวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดังกล่าว เช่น ในบางกรณีเราอาจต้องสร้างสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เพื่อส่งเสริมให้เข้าหันคุณค่าของการสัมพันธ์กับผู้อื่น แต่ในบางกรณีเราอาจต้องสร้างความรู้สึกง่วงงวย สงบ เมื่อเกิดการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจในการตรวจสอบคำตอบ เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าว จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้ดี เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ที่ได้ผ่านกระบวนการคิด กลั่นกรอง โดยให้ผู้เรียนเอง ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจและจำในสิ่งที่ตนเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่า ผู้เรียนจะเกิดความรู้ความเข้าใจหรือทักษะจากการดังกล่าวแล้วก็ตาม ผู้เรียนก็อาจจะยัง ไม่สามารถนำไปใช้ได้ การที่ผู้เรียนจะสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ (*transfer of learning*) ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (*application*) ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย หากผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้มากๆ ความมั่นใจ และความชำนาญในการที่จะนำความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตจริงจะเกิดขึ้น

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นครูเป็นศูนย์กลาง

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ถือเป็นแนวทางหนึ่งที่ครูสามารถเลือกใช้ได้ แต่ควรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ การที่การสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางเกิดเป็นปัญหาขึ้นมา ก็เนื่องจากครูมักใช้เป็นประจำอยู่แนวทางเดียวต่อเนื่องไปตลอด จึงทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เนื่องจากแนวการสอนเพียงแนวเดียว ไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนด้านเสมอไป

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นครูเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดกลุ่มของลักษณะ การสอน โดยยึดความสำคัญของบทบาทที่มีผลต่อการเรียนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการใช้เวลาเรียน (*learning time*) เป็นเกณฑ์ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง หมายถึงลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญหรือมีส่วนร่วมอย่างตั้งตัว (*active participation*) ในกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าผู้เรียน ครูทำหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ เช่น บรรยาย อธิบายให้ผู้เรียนฟัง สาธิตให้ผู้เรียนดู เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการที่ครูดำเนินการเช่นนี้ ครูกำลังมี “*active participation*” ครูต้องมีการเคลื่อนไหวทางด้าน ร่างกาย ด้องพูด ต้องแสดงท่าทาง ต้องเดินไป

มา ต้องหันโน่นท่านี่ ครูมีการดื่นตัวทางสติปัญญา เพราะต้องคิดว่าจะพูดอะไร อย่างไร จะต้องเรียน เรียนคำพูด คิดหาวิธีอธิบาย คิดตามคำถามหรือตอบคำถาม เป็นต้น ครูมีการดื่นตัวทางสังคม เพราะ ต้องคงอยู่สังเกตผู้เรียนตามผู้เรียน นอกจากนั้นครูยังมีการดื่นตัวทางอารมณ์ เช่น หากผู้เรียนให้ความ สนใจเรียนครูก็พอใจ หากผู้เรียนไม่สนใจ ครูอาจไม่พอใจและเกิดความรู้สึกห้อแท้หรือเบื่อหน่ายได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงว่า ขณะที่ครูสอน ครูเป็นผู้มีบทบาทที่ ดื่นตัวมาก หรือมีส่วน ร่วมอย่างตื้นต้านในกิจกรรมการเรียนการสอนมาก ในขณะที่ผู้เรียนซึ่งก็มีบทบาทและมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเช่นกัน คือเป็นผู้ฟัง ผู้ดู ผู้ตอบคำถาม แต่การมีส่วนร่วมนั้นไม่ได้เป็นไปอย่างตื้นตัวครบถ้วน ด้าน เช่น ล้านั่งฟังนาน ๆ อาจเกิดอาการร่างนอน ล้าฟังแล้วไม่ได้คิดตาม ไม่เข้าก็ จะไปคิดเรื่องอื่น หากสิ่งที่ฟังไม่ก่อให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือเข้าใจ หรือเห็นประโยชน์ สิ่งที่เรียนรู้นั้นก็อาจไม่ มีความหมาย แต่ในทางตรงกันข้าม หากการบรรยาย อธิบาย สาธิต ดังกล่าว ครูสามารถทำได้ดีมากจน ผู้เรียนเกิดความดื่นตัว ตั้งใจฟังใช้ความคิดตามคำตามด้วยความสนใจ และผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ก็ถือ ได้ว่า ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างตื้นตัวด้วยเหมือนกัน เมื่อการเรียนการสอนนั้นจะยึดครูเป็นศูนย์กลาง เพราะครูมีบทบาทมากกว่าผู้เรียน

โดยทั่วไป การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นครูเป็นศูนย์กลางนั้น มีความหมายว่า การเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่ผู้เรียนไม่สามารถหาอ่านได้จากหนังสือหรือตำรา หรือกับเนื้อหาสาระที่มีความซับซ้อน ซึ่งผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ต้องอาศัยคำอธิบายจากครู หรือเป็นความรู้จาก ประสบการณ์ของผู้สอน ซึ่งผู้สอนสามารถถ่ายทอดได้ดี เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้ประสบมาด้วย ตนเอง เนื้อหาสาระใดที่ผู้เรียนสามารถอ่านและทำความเข้าใจด้วยตนเองได้ ก็ไม่จำเป็นที่ครูจะต้อง บรรยาย บอก เล่า แต่ครูจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นครูเป็นศูนย์กลางเป็นแนวการจัดการเรียนการ สอน โดยครูมีบทบาทมากกว่าผู้เรียนครูเป็นผู้ "Active" และเป็นผู้ใช้เวลาส่วนใหญ่ของการเรียนการ สอน แต่การที่ครูจะสอนอย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่ครูต้องแสวงหา ซึ่งหากครูคิดถึงประโยชน์ของผู้เรียน เป็นสำคัญ และมีความสามารถสูง ครูก็อาจแสวงหาวิธีการสอนที่เหมาะสมและดำเนินการสอนโดยใช้ เวลาส่วนใหญ่ในการสอน แต่ด้วยความสามารถและวิธีการที่เหมาะสม ครูก็อาจช่วยให้ผู้เรียนได้รับ ประโยชน์สูงสุด ก็อ ภาคการเรียนรู้ตามเป้าหมายได้ดี

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การสอนโดยเน้นครูเป็นศูนย์กลางนั้น ไม่ได้เป็นรูปแบบการสอนหรือวิธี สอนแต่เป็นการจัดกลุ่มของการสอนโดยยึดเอาบทบาทและการใช้เวลาในการเรียนการสอน เป็นเกณฑ์ หากครูเป็นผู้มีบทบาทที่ดื่นตัว (**Active role**) มากกว่าผู้เรียนและใช้เวลาของการเรียน การสอนเป็นส่วนใหญ่ก็ถือว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นยึดครูเป็นสำคัญ แต่ในการสอน ครูจำเป็นต้องหารูปแบบหรือวิธีการต่าง ๆ มาใช้ ซึ่งมีรูปแบบและวิธีการบางวิธีที่มีลักษณะเอื้อต่อ

ลักษณะการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง หากครูสามารถนำมาริใช้และทำได้ดี ก็อาจเกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้เรียนได้ คือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนกีฬา มุ่งเน้นให้ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

- (1) ยึดค่านิยมเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึง ความสนใจ ความสนใจ วิถีชีวิต ความท่าทีของ ความ เสมอภาค พัฒนาตนเองตามความสามารถและศักยภาพ
- (2) นักเรียนปฏิบัติจริง
- (3) ฝึกทักษะคิดเป็น จัดการ ได้ ประยุกต์ใช้ผ่านกระบวนการเรียนรู้
- (4) เรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
- (5) ใช้กระบวนการวิจัยมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (6) ศึกษาติดตามข้อมูลพร่องนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (7) สอดแทรกการอบรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี อย่างสม่ำเสมอ
- (8) ใช้แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้
- (9) ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ทุกประเภท ที่มุ่งเน้นให้ครูและนักเรียน ผลิตสื่อเอง ได้ จัดทำหานั่งสื่อแบบเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำสื่อประจำตัวนักเรียนและห้องเรียน และเน้นสื่อที่ใช้สื่อกันคุ้ว่าความรู้ด้วยตนเอง
- (10) จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- (11) ให้มีการยึดหยุ่น ตามเหตุการณ์ สภาพห้องถิน นักเรียน สาระการเรียนรู้และเวลา
- (12) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง อย่างหลักหลาຍ และ มุ่งเน้นให้ครูบูรณาการ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้
 - (1) บูรณาการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตร โดยบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ เป็นแบบสห วิทยาการ เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเป็นโครงงาน/โครงการ
 - (2) บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมหลากหลาย กิจกรรมพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะ กระบวนการ การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้คู่คุณธรรม และใช้กระบวนการวิจัย
 - (3) บูรณาการประเมินผล ที่สอดคล้องกิจกรรมการเรียนรู้ และเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
 - (4) บูรณาการกับวิถีชีวิต ทั้งในด้านการดำรงชีวิต ศิลปะ วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิน อาชีพและ สังคม

บทบาทผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

- 3.1 จัดระบบบริหารจัดการ
- 3.2 ใช้กระบวนการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3.3 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากร
- 3.4 เชื่อมโยงการเรียนรู้ในโรงเรียนกับชุมชน

2. ครู

- 2.1 วางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน
- 2.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้
- 2.3 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ผู้เรียน

- 1.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสามารถของ

ตนเอง

- 1.2 รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
- 1.3 สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 1.4 เรียนรู้อย่างกระตือรือร้น
- 1.5 ประเมินและปรับปรุงตนเอง

4. ผู้ปกครอง

- 4.1 เอาใจใส่ ให้กำลังใจ
- 4.2 สนับสนุนการเรียนรู้
- 4.3 ร่วมมือจัดการเรียนรู้
- 4.4 กำกับ ติดตาม คุ้มครอง และประเมินผลการจัดการศึกษา

5. ชุมชน

- 5.1 สนับสนุนการเรียนรู้
- 5.2 ร่วมมือจัดการเรียนรู้
- 5.3 เป็นแหล่งเรียนรู้
- 5.4 เชื่อมโยงการเรียนรู้ในโรงเรียนกับชุมชน
- 5.5 กำกับ ติดตาม คุ้มครอง และประเมินผลการจัดการศึกษา

2.3.3 การวัดผล และประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งของการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่า การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้น สามารถดำเนินการได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ ประสบความสำเร็จเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนต่อไป

คำว่า “การวัดผล” และ “การประเมินผล” มีนักการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้วังนี้

ชาล แพรตคูล (2535, หน้า 140) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใดที่จะให้ “ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง อันมีความหมายแทนขนาดสมรรถภาพ นามธรรมที่นักเรียนผู้นั้นมีอยู่ในตน ถ้าใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือกระตุ้นก็คือ เอาจำนวนผลงานที่นักเรียนแสดงปฏิกริยา ให้ตอบออกมามา เป็นเครื่องชี้บ่งกว่า เขายังมีสมรรถภาพในเรื่องนั้นๆ ปานใด

ส่วนคำว่า “การประเมินผล” นั้น ชาล แพรตคูล (2535, หน้า 141) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ครุณานุญาติการที่ทราบจากการวัดไปใช้ คือ ครุณำพล จากการวัดผลเหล่านี้มาร่วมกัน เพื่อนำไปวินิจฉัย ตีรากคุณค่าหรือชี้ขาดลงเป็นผลสรุปว่าเด็กคนนั้นมีคุณภาพสูงหรือต่ำ สมควรสอบได้หรือสอบตก พนัส หันนาคินทร์ (2524, หน้า 199-200) ได้อธิบายการวัดผลและประเมินผลว่า การวัดผลเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ จะแสดงผลของการวัดผลออกมามาเป็นตัวเลขเพื่อแสดงว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดจากที่ได้เรียนไปแล้ว และอาจบอกได้ว่า หลังจากสอนแล้วนักเรียนได้คะแนนเท่าไร โดยนำผลที่นักเรียนทำได้กับค่าตอบที่ครุฑีรยมคะแนนที่เราได้จากการวัดผลนั้น เช่น เก่งหรือไม่เก่ง ดีหรือไม่ดี คือ เมื่อได้คะแนนจากการวัดมาแล้วรายังบอกไม่ได้ที่เดียวว่าเด็กคนนั้นเก่งหรือไม่เก่ง เราจะต้องใช้วิจารณญาณคุณดูต่อไปอีก โดยการเปรียบเทียบกับคนอื่นในห้องเดียวกัน ไพศาล หวังพานิช (2526, หน้า 13) กล่าวว่า การวัดผล การศึกษา หมายถึง กระบวนการในการกำหนด หรือหาจำนวน ปริมาณ อันดับหรือรายละเอียด ของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมคน โดยใช้เครื่องมือเป็นหลักในการวัด กระบวนการดังกล่าว ทำให้ได้ตัวเลขหรือข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ที่ใช้ในจำนวนลักษณะที่วัดได้ กิติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 72) กล่าวไว้ว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่า ได้ผลแค่ไหนเพียงไร หรือจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล แบ่งเป็น การประเมินผลก่อนการเรียน การประเมินผลกระทบหลังเรียน และการประเมินผลหลังเรียน

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอน ที่จะต้องวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยใช้เครื่องมือเป็นหลักในการวัดผลการเรียนของนักเรียน ว่านักเรียนมีสมรรถภาพในการเรียนเพียงใดหลังจากการวัดผลแล้วจึงนำผลของทุกรายการที่ได้หลังจากการวัดมารวมกัน แล้ววินิจฉัยว่านักเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับใด

นอกจากการวัดผลและประเมินผลจะเป็นหน้าที่ของครูแล้ว ผู้บริหารก็มีหน้าที่ในเรื่องนี้ด้วย ซึ่งพนส หันนาคินทร์ (2524, หน้า 200) กล่าวว่า ครูใหญ่มีหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษาของนักเรียนดังนี้

1. กำหนดนโยบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล คือ
 - 1.1 ประเภทของข้อสอบที่จะใช้เครื่องมืออื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์หรือการเขียนตอบ
 - 1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ ปัจจุบันก็ครึ่ง เกินคะแนนหรือไม่ จะเก็บเช่นไรและเท่าไร
 - 1.3 มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอบหรือวัดผล
 - 1.4 การเตรียมแบบ (form) สำหรับรายงานผลการสอบต่อผู้ปกครอง
2. จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ กระดาษฯ ไป กระดาษโนรียา ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อการนั่น
3. พยายามหาทางส่งเสริมครู ให้มีความรู้ในการวัดผลเพิ่มขึ้น ทั้งเทคนิคในการออกแบบ การทำคะแนน การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก ถ้าตัวข้อสอบไม่ดีแล้ว การวัดผลทั้งหลายก็คาดเคลื่อนหมด
4. การจัดตารางสอบ กำหนดครูผู้คุมสอบ เวลาที่ใช้ในการสอบ
5. การจัดห้องสอบ ที่นั่ง การสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมแก่การสอบ
6. กระทรวงศึกษาธิการได้วางระเบียบเรื่องผู้เข้าสอบ และผู้ควบคุมการสอบไว้โดยละเอียด ครูใหญ่จะต้องให้ครุน้อยได้ทราบและเข้าใจระเบียบนั้นอย่างชัดเจน เพื่อจะได้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
7. เมื่อสอบเสร็จแล้ว ครูใหญ่จะได้ทำการประเมินผลการสอบที่ได้ผ่านไปแล้ว หากมีข้อกพร่องเกิดขึ้นก็จะต้องหาทางแก้ไขต่อไปหรือหากมีความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้นก็จะได้บันทึกไว้สำหรับลงจัดทำต่อไป

การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งของการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่า การจัดการเรียนการสอนตลอดจนความพึงพอใจต่างๆของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นประสบผลสำเร็จเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานด้านต่างๆของโรงเรียนต่อไป การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนนั้น โรงเรียนต้องมีหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนของนักเรียน คือสมุดประเมินผลรายวิชา มีชื่อศึกษาตอนต้น (รบ.3 ต) และหรือสมุดประเมินผลรายวิชา มีชื่อศึกษาตอนปลาย (รบ.3 ป) ที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันมีการรายงานผลการเรียนของนักเรียนตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียน รวมไปถึงมีการเก็บรักษาหลักฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนเรียบร้อยและปลอดภัย (กรมสามัญศึกษา, 2532, หน้า 45-46)

การประเมินผลงานวิชาการ

กรมสามัญศึกษา (2535) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ วิธี และลักษณะการประเมินผลงานวิชาการ ในเอกสารคู่มือผู้บริหาร โรงเรียน ไว้วังนี้

1. การออกแบบสอบถาม
2. การตั้งค่ารับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน
3. การจัดประชุมสัมมนาสรุปผลงานประจำปี

2.3.4 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึง眷อง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องเริ่มจากสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายใน ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อันจะเป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข

การประกันคุณภาพการศึกษา ตามบัญญัติของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอกรอบน หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานด้านสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และให้อธิบายว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานด้าน สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา และเพื่อ รองรับการประกันคุณภาพภายนอก

แนวคิดและหลักการในการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง "การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตาม ภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง" ซึ่งจะเป็นการสร้างความ มั่นใจให้ผู้รับการบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการ โดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง กับ ผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของ สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตาม มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

แนวคิดระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา มีดังนี้

การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้ เข้าสู่มาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและคิดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไป ตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานด้านสังกัด อีกทั้งเป็นการประเมินภายใน เพราะ ดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจสอบยิ่งเป็น ระยะๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา มีการพัฒนาคุณภาพ อันเป็น การเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอก

แนวคิดตามหลักการบริหาร

ตามหลักการบริหารนี้ การประกันคุณภาพภายใน เป็นการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการและกระบวนการบริหารดังกล่าว เป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยจะต้องมีกระบวนการวางแผน ทำตาม แผน ตรวจสอบประเมิน และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดี ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของระบบการประกันคุณภาพและแนวคิดตามหลัก การบริหาร แนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพ จะประกอบด้วยการควบคุมและการตรวจสอบคุณภาพ ส่วนหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ประกอบด้วย การร่วมกันวางแผน (Plan) การร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Do) การร่วมกันตรวจสอบ (Check) และการร่วมกันปรับปรุง (Action)

ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การเตรียมการ

1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร

- สร้างความตระหนักร
- พัฒนาความรู้และทักษะ

2. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ

การดำเนินการ

1. วางแผน (P)

- กำหนดเป้าหมาย หรือมาตรฐานการศึกษา
- จัดลำดับความสำคัญ ของเป้าหมาย
- กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- กำหนดเวลา
- กำหนดงบประมาณ
- กำหนดผู้รับผิดชอบ

การรายงาน

จัดทำรายงานประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี

- รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมิน
- วิเคราะห์ตามมาตรฐาน
- เขียนรายงาน

2. ดำเนินการตามแผน (D)

- ส่งเสริม สนับสนุน

- จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร

- กำกับติดตาม

- ให้การนิเทศ

3. ตรวจสอบและประเมิน (C)

- วางแผนการประเมิน

- จัดทำเครื่องมือ

- เก็บข้อมูล

- วิเคราะห์ แปลความหมาย

- ตรวจสอบ / ปรับปรุง คุณภาพการประเมิน

4. นำผลประเมินมาปรับปรุงงาน (A)

- ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคคล

- วางแผนในระยะต่อไป

- จัดทำข้อมูลสาระสนเทศ

การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินตนเอง

การประกันคุณภาพภายในเป็นภารกิจที่สถานศึกษาต้องทำอยู่แล้ว จึงไม่ใช่เรื่องใหม่ หรือเรื่องแปลกด้วยไปจากการปกติ "การประเมินตนเองก็เหมือนกับการส่องกระจกดูตนเอง" การที่สถานศึกษาใช้กระจกส่องตน ส่องงาน และส่องศิษย์ แล้ววินิจฉัยวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็งที่เกิดกับตน กับงานและกับศิษย์ จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุง ให้ดีขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่รับประกันได้ว่ามีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของผู้รับการบริการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนนั้น ควรประกอบด้วยการประกันคุณภาพ ใน 3 องค์ประกอบ คือ

1. คุณภาพของผู้บริหาร

2. คุณภาพของครุภัณฑ์

3. คุณภาพของผู้เรียน

1. คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล สามารถเข้าใจสภาพปัจจุบัน ร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน วางแผนแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา ดำเนินการพัฒนา ติดตามผล และปรับปรุงแก้ไขพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

2. คุณภาพของครูผู้สอน ควรเป็นผู้มีความรู้ สามารถปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ที่มีความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนการสอน สนองความต้องการของนักเรียน หลากหลายตาม พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติ ร่วมมือดำเนินการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. คุณภาพของผู้เรียน ผู้เรียนต้องมีคุณภาพดี (เก่ง ดี มีความสุข) การที่คุณภาพจะเกิดกับผู้เรียนนั้น คุณภาพของผู้บริหารและคุณภาพของครูผู้สอนจะต้องเกิดขึ้นก่อน ถ้าผู้บริหารและครู มีคุณภาพแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนตามลำดับ "ผู้บริหารที่มีคุณภาพ จะส่งผลให้ครูผู้สอนมีคุณภาพ ผู้บริหารและครูที่มีคุณภาพ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ"

2.3.5 การนิเทศภายใน

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนรู้ของนักเรียน ชุดม่งหมายของการนิเทศ

1. เพื่อพัฒนาคนและบุคลากรทางการศึกษา
2. เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. เพื่อการสร้างความสัมพันธ์
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

หลักการสำคัญของการนิเทศการศึกษา

1. การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการ (การทำงานเป็นขั้นตอน/มีความต่อเนื่อง/เป็นระบบ/ไม่หยุดนิ่ง/มีปฏิสัมพันธ์) ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2. เป้าหมายสูงสุดอยู่ที่คุณภาพและผลลัพธ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน
3. เน้นบรรยายกาศ ที่เป็นประชาธิปไตย

การนิเทศภายในสถานศึกษา

เป็นความพยายามทุกวิถีทางของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในอันที่จะปรับปรุง แก้ไข พัฒนาประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาชาติเพิ่มสูงขึ้นอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มพลังและศักยภาพในการปฏิบัติงานของวิชาชีพครู รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและผลลัพธ์ท้าย คือ การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ที่ก้าวหน้า และพัฒนาแบบยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ

การนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมิน งานในหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา คือ งานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการ บริหารทั่วไป โดยเฉพาะงานวิชาการ ถือเป็นงานหลักหรือการกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งกระจาย อำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาใหม่กที่สุด ด้วยเจตนาرمณ์ ที่จะให้สถานศึกษา ดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้ สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานวิชาการ จะมีขอบข่าย/ การกิจ ดังต่อไปนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะนำการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่นักศึกษา ครุศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา

1. บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่าย วิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ และครุผู้สอน ซึ่งจะเป็น ตัวจัดการสำคัญในการนิเทศการศึกษาและทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการศึกษาด้วย

2. วิธีการนิเทศ

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครุและคณะ ส่งเสริมให้ครุรักษ์งานวิชาการ ทำงานวิชาการอย่างสมำเสมอและต่อเนื่อง เคราะห์ในหลักการและเหตุผล พยายามปรับปรุงคุณภาพของงาน และช่วยเหลือให้ครุปฏิบัติงานได้สะอาด มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ มีเวลาปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 กำหนดวิธีการหาข้อมูล ศึกษาปัญหาอุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกต ปรึกษาหารือ ประเมินผลงานทางวิชาการของโรงเรียน

2.3 กำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมต่อไปนี้ตามความเหมาะสม ได้แก่ การปฐมนิเทศ การสาขิตการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประชุม การอบรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึก พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยายภายในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง

การนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้

การนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ จะต้องตั้งอยู่บนหลักแห่งมนุษย์สัมพันธ์ การนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งของนิเทศศึกษา แม้ว่าจะจำกัดลงมาแล้วว่าเป็นการนิเทศ การจัดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับครุโดยตรงแล้วก็ตาม แต่ยังเป็นกิจกรรมการนิเทศที่ผสานกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคและความต้องการ การวางแผน ดำเนินการตามแผน การสร้างสื่อเครื่องมือและพัฒนา วิธีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลรายงานตามลำดับ ตามลำดับดังนี้

- 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
- 2) การวางแผนและกำหนดทางเลือก
- 3) การสร้างสื่อ นวัตกรรมและเครื่องมือ
- 4) การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 5) การประเมินผลและรายงานผล

การนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน

การนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นการช่วยเหลือ อำนวยความสะอาด แนะนำ ชี้แจง บริการ ร่วมมือ ปรับปรุง แก้ไข พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครุ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิผลและ ประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งจะต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การมีส่วนร่วมและร่วมมือซึ่งกันและกัน แบบกัลยาณมิตรระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้

- 1) ลดภาระของครูผู้สอนทำให้มีเวลาค้นคว้า ทดลอง วิจัยวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ๆ
- 2) ช่วยพิจารณาความเหมาะสมของงานให้ถูกต้องกับความสามารถและศักยภาพของครู และช่วยให้ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้
- 3) ช่วยส่งเสริมข้อมูลและกำลังใจของคณะครุให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาร่วมกันเป็นทีม
- 4) ช่วยประเมินผลงานการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู โดยอาศัยความเชริญจากงานของนักเรียนเป็นสำคัญ
- 5) ปัจจุบันหน้าที่ของครูผู้สอนเปลี่ยนไปจากเดิม ครูต้องเป็นผู้แนะนำและต้องทำหน้าที่หลายอย่าง
- 6) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
- 7) ครูต้องมีความรู้และความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ เสมอ
- 8) ขนาดของสถานศึกษาใหญ่ขึ้น ครูมีกิจกรรมและการจัดกระบวนการเรียนรู้มากขึ้นหน้าที่นิเทศจึงมากขึ้น เช่น กัน

กระบวนการจัดกระบวนการเรียนในชั้นเรียน

- 1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้สอน
- 2) การวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ
- 3) การสังเกตพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 4) การวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน
- 5) การปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้

บทบาทของผู้นิเทศในการจัดกระบวนการเรียนรู้

1) ศึกษานิเทศก์

1.1 ร่วมวางแผนกับครูเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วางแผนการดำเนินงานให้บรรลุ โดยทำหน้าที่ปรึกษาและแนะนำการจัดปัญหาของครูแต่ละคน

1.2 ร่วมมือด้านบริหารช่วยในการตัดสินใจดำเนินการและแนวทางการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้

1.3 จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ต่อส่งเสริมให้ครูแสวงหาวิชาการใหม่ ๆ และนำมาปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้

1.4 เสนอแนะพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยช่วยคณบดุกประยุกต์ทั้งจุดประสงค์ของกระบวนการเรียนรู้ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เลือกประสบการณ์ ที่มีคุณค่าให้แก่ครู เลือก วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมและเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.5 จัดการเกี่ยวกับการสาขิต วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.6 มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

2) ผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ปัจจุบันนิเทศครูใหม่

2.2 จัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน

2.3 สังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน

2.4 เรียนชั้นเรียน

2.5 สาระการจัดกระบวนการเรียนรู้

2.6 นิเทศเป็นรายบุคคลหรือหมู่คณะ

2.7 อบรมครู

2.8 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.9 ต้มมนากู

2.10 จัดทำหนังสือที่คิดมีคุณค่าให้ห้องสมุด

2.11 จัดทำ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้แก่ครู

2.12 สนับสนุนให้ครูไปศึกษาเพิ่มเติมระหว่างปิดภาคเรียน

3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือคณบดุกนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้และรอง

ผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ

3.1 ช่วยส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการปัจจุบันนิเทศครูใหม่

3.2 แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้เจริญงอกงามในวิชาชีพครู การสร้าง ผลงานทางวิชาการ

3.3 ช่วยจัดโปรแกรมการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ สำหรับครูที่ ประสบความล้มเหลวในการจัดกระบวนการเรียนรู้

3.4 จัดตัวอย่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ที่ประสบผลสำเร็จของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ของตน เพื่อที่จะนำไปสู่วิธี ให้ครูที่มาขอคำปรึกษาหารือด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เป็น ของตนเอง

4) ครูที่ปรึกษา หรือครูประจำชั้นและครูผู้สอนที่มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญ

4.1 นิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้กับเพื่อนครูด้วยกัน โดยปรึกษาหารือ ร่วมมือและคุยกัน เช่นเดียวกัน เพื่อปรับปรุงในสิ่งที่ยังมีปัญหา ไม่ชัดเจน หรือข้อข้อผิดพลาดที่มี ประสบการณ์น้อยกว่าให้เป็นครูที่มีคุณภาพในอนาคต

4.2 นิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน โดยให้คำปรึกษา ชี้แนะ ช่วยเหลือสนับสนุน ปรับปรุง และจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมี ความสุขและสนุกสนานกับการเรียนรู้

กระบวนการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศ ในลักษณะของ "ผู้ร่วมวิชาชีพครู" นั่นคือจะต้องยอมรับ ศรัทธา เลื่อมใส เสมอภาค จริงจัง จริงใจ โดยมีสายใย ความสัมพันธ์ร่วมกันคือ การเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของ นักเรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 การปรึกษาหารือและเตรียมแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้น

2.1 การจัดเนื้อสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับกับความสนใจและความสนใจของ นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเพชร์สถานการณ์ และการประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการฝรั้งอย่างต่อเนื่อง

2.4 จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล กัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา

2.5 ส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยายศาส�팡แวดล้อม ลี่ของการเรียน และ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากการสื่อสาร การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

2.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบุคลา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

เทคนิคการประชุมก่อนการสังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้

- 1) ชี้แจงถึงความกังวลของครูเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 2) การแปลและคลี่คลายความกังวลไปสู่พฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงสามารถสังเกตได้
- 3) ระบุวิธีการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 4) ช่วยเหลือครูตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง
- 5) เลือกเวลา สังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 6) เลือกเครื่องมือและพฤติกรรมที่จะบันทึก
- 7) ทำความรู้จักกับลักษณะของนักเรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้

(นิพนธ์ ไทยพาณิช, 2531)

ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้ เทคนิคบางประการในการสังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดย

3.1 สังเกตความต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียน

3.2 พากยานค้นหาแบบฉบับของพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้

3.3 แสวงหาหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 ค้นหาและสรุปให้ได้ว่าพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ชุดใดเด่นชัด มี

คุณภาพ ประสบผลสำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

3.5 บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้น โดยใช้มาตรการในการวัดและประเมิน

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นขั้นการเสนอข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้รับการนิเทศ พฤติกรรมของนักเรียนและบรรยายการในขั้นเรียนที่เกิดขึ้น ขณะดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ครูผู้รับการนิเทศทราบ ทั้งครูผู้รับการนิเทศกับผู้รับการนิเทศจะร่วมกันวิเคราะห์ ว่าพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เด่นและพฤติกรรมใดน้อย พฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ใดมีปัญหา กี ควรร่วมมือกันหาทางปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น

เทคนิคการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feed Back) คือ เป็นการวิธีการนำเสนอข้อมูลอย่างมีระบบซึ่งเที่ยงตรง แม่นยำไม่มีอคติ ที่ได้จากการสังเกตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ครูผู้รับการนิเทศได้รับทราบ ดังนี้

เทคนิคที่ 1 ให้ข้อมูลป้อนกลับต่อครู โดยการใช้ข้อมูลที่มีระบบจากการสังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้

เทคนิคที่ 2 การซักถามถึงความรู้ลึก ความคิดเห็นและการแสดงออกของครูผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับข้อมูล

เทคนิคที่ 3 สนับสนุนให้ครูผู้รับการนิเทศพิจารณาทางเลือกใหม่ เกี่ยวกับจุดหมายของบทเรียนวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

พฤติกรรมการนิเทศทางตรง “ได้แก่ การแนะนำ การออกคำสั่ง และการติชม

พฤติกรรมการนิเทศทางอ้อม “ได้แก่ การรับฟัง การใช้คำถามเพื่อช่วยเหลืออย่างเป็นธรรมะ ของครูให้ชัดเจนขึ้น การส่งเสริมสนับสนุนให้แสดงออก การให้มีความกล้า การเสนอแนะ การสนับสนุน และการให้ข้อมูลและกำลังใจจากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้รับการนิเทศพึงพอใจพฤติกรรมการนิเทศทางอ้อม

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยร่วมหารือวิธีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา ลักษณะของการตรวจสอบประสิทธิภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้

1) ตรวจสอบความรู้ของนักเรียนก่อนการจัดกระบวนการเรียนรู้

2) แปลความหมายและตีความหมายจากการตรวจสอบ โดยใช้ค่าสถิติ 3 ชนิด คือ คะแนนเฉลี่ย จำนวนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.)

3) ครูดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามช่วงเวลาที่กำหนด ไว้กับผู้นิเทศ

4) ตรวจสอบความรู้ของนักเรียนหลังการเรียนรู้

5) เมริบเทียบผลการตรวจสอบความรู้ของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ ดังนี้

5.1 คะแนนเฉลี่ย จะบอกให้ทราบว่า สัมฤทธิผลของนักเรียนที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้นั้น เป็นอย่างไร ยิ่งคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียนรู้มากเท่าใด ก็แสดงว่า สัมฤทธิผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้สูงมากเท่านั้น

5.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะบอกให้ทราบถึงลักษณะการกระจายของคะแนนนักเรียนภายในกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันมาก นั่นคือนักเรียนที่เรียนเก่งจะได้คะแนนสูงมาก นักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้คะแนนต่ำ สิ่งที่ต้องการ คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สุด เพื่อแสดงว่า นักเรียนที่เก่งและอ่อนจะได้คะแนนไม่แตกต่างกัน ถ้าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้สูงขึ้น โดยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังการเรียนรู้มีค่าเท่าเดิมหรือใกล้เคียงกับก่อนการเรียนรู้ แสดงว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูได้ช่วยให้นักเรียนทุกคนมีความรู้สูงขึ้นเท่าๆ กัน แต่ยังไม่ถือว่า มีคุณภาพ ถ้าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้สูงขึ้น โดยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังการเรียนรู้มีค่ามากกว่าก่อนการเรียนรู้ แสดงว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูเป็นไปอย่างปลดละลาย เด็กเก่งยิ่งเก่งมากขึ้น นักเรียนอ่อนยิ่งอ่อนมากขึ้น ถือว่าคุณภาพต่ำ แต่ถ้าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ โดยค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐานหลังการเรียนรู้มีค่าลดลง แสดงว่า การจัดกระบวนการการเรียนรู้ของครูดี มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคน ได้รับความรู้ ความสามารถสูงสุด ของแต่ละคน ซึ่งนับว่า เป็นวิธีการจัดกระบวนการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

5.3 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย จะบอกให้ทราบว่า กลุ่มผู้เรียนมีการกระจายคิดเป็นร้อยละเท่าใด ซึ่งการจะตัดสินว่าคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูว่ามีประสิทธิภาพนั้น จะถือเกณฑ์ว่า ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 15 ซึ่งคำนวณได้จาก (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน/คะแนนเฉลี่ย) X 100

จาก 5.1-5.3 สรุปได้ว่า คุณภาพของการจัดกระบวนการการเรียนรู้ของครูที่มีประสิทธิภาพ หรือไม่นั้นให้ครุ่นที่

- (1) คะแนนเฉลี่ยสูงจากเดิมมากน้อยเพียงใด
- (2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลดลงจากเดิมหรือไม่
- (3) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ต่ำกว่าร้อยละ 15 หรือไม่

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิวัฒน์ สุวรรณอภิชน (2546) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เพียงด้านเดียว คือ การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

อกินันท์ นาเดาห์ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพ ปัญหา และความต้องการในการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการพัฒนานักศึกษา และการจัดการเรียนการสอน

ระวีวรรณ นามสมพงษ์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดของผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครุ/อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนครุ/อาจารย์มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

สุนนา ระบบ (2542) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงาน สถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า ผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีเพศ ต่าง胜负 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เฉลี่ย อั้มมาก (2539) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษารอบทั้ง 6 ด้าน คือ การทำแผนงาน วิชาการ การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียน งานทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลงานวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ ครุณาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน โรงเรียนขาดความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ครุณาคนไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน มีคลังข้อสอบไม่ครบถูกหมวดวิชา และปัญหาการนำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงงานวิชาการ

สุจิตตรา ศุภพงษ์ (2539) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์มาก 2 งาน ได้แก่ งานด้านการเรียนการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 5 งาน ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผลการเรียน งานห้องสมุด และงานนิเทศภายใน สำหรับปัญหาในการบริหารงานวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ครูผู้สอนไม่สนใจศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตร ก่อนทำการสอน ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีการสำรวจความเพียงพอในการใช้สื่อของครู ไม่มีการนำผลการประเมินไปแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง ไม่มีการควบคุมดูแล ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุด ครุณาดความกระตือรือร้นในการเพิ่มความรู้ในการพัฒนาคุณธรรมและขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของครู

พกายวรรณ วาริออยรัมย์ (2540) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลำปาง ในด้านการเน้นผลลัพธ์ที่ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า โรงเรียนได้มีการสำรวจผลการเรียนของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำในระดับมาก แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญหรือให้ความสำคัญในระดับน้อยที่สุด ในเรื่องการสอนซ้อมเสริมแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำและไม่ได้ให้ความสำคัญ

หรือให้ความสำคัญในระดับน้อยที่สุด ในเรื่องการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการสอนชดเชยกรณีการหยุดเรียนเป็นกรณีพิเศษ ส่วนการสร้างบุคลาศาสตร์การสอน พบว่าโรงเรียนมุ่งเน้นให้ครูจัดทำแผนการสอนมาก

วินัย เกิดทอง (2541) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่าผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ตรงกันว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน คือการวางแผนงานวิชาการ การจัดตารางเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียน การประเมินผลงานวิชาการของหมายให้คณะกรรมการวิชาการและหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ส่วนอีก 2 ด้าน คือ ด้านการจัดแผนการเรียน และการพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารประชุมร่วมกับผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูแนะแนว ส่วนวิธีดำเนินการจัดให้สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา ความต้องการจำเป็น และความต้องการของห้องถังในการประกอบอาชีพ เพื่อวางแผนงานวิชาการ การจัดแผนการเรียน พิจารณาจากจำนวนบุคลากร วุฒิ ให้มีการติดตามประเมินผล การจัดตารางสอน ใช้วิธีการประชุมครุภายนใน หมวดวิชา การจัดครูเข้าสอนคำนึงถึงความถนัด ความต้องการของครู การพัฒนาการเรียนการสอน จัดให้มีการนิเทศภายใน และจัดครูเข้ารับการอบรมส่งเสริมการผลิตและการจัดการเรียนใช้สื่อการสอน จัดครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม โดยให้ครูสมัครหรือเลือกตามความต้องการของครู มีการกำกับดูแลการสร้างแบบทดสอบและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการเรียน จัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการ เมื่อเสร็จสิ้นงานนั้นๆ ส่วนปัญหาในการบริหารงานวิชาการส่วนใหญ่ เห็นว่าครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงาน การเขียนแผนงานและโครงการ จำนวนครุขาดและเกินในบางหมวดวิชา ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ขาดวิธีการกระตุ้นส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมนักเรียน และไม่นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

แมคCarthy (McCarthy ,1971 , 705-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐนิวเจอร์ซี่ (New Jersey) จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง กับผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอน การวัดผลและการประเมินการศึกษา การจัดตั้งคณะกรรมการ บริหารงาน ด้านวิชาการและความรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของคณะกรรมการนอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดมีความเห็นตรงกันกับผู้บริหาร โรงเรียนควรจะมีบทบาท มีความรับผิดชอบ และบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกเหนือจากการบริหารงานด้านอื่นๆ

ดีซอเกล (Desautel, 1978, หน้า 42-A) ได้ศึกษาการรับรู้บทบาทในการบริหารโรงเรียนในรัฐคาดอกต้าเนื้อ สหรัฐอเมริกา พบว่าผู้บุริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเรียนการสอนและยังมีความเห็นต่อไปว่าตนจะปฏิบัติหน้าที่นี้ให้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่และถือว่าเป็นบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดของผู้บุริหารโรงเรียน

มินุดิน (Minudin, 1987, หน้า 2403) ได้ทำการวิจัยบทบาททางวิชาการของผู้บุริหารโรงเรียนในรัฐชาบ้าห์ มาเลเซีย พบว่าส่วนใหญ่ผู้บุริหารมีหน้าที่เป็นหลักในการประเมินผลโครงการของโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษาและประสบการณ์เพิ่มขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ควบคุมโครงการและกิจกรรมอื่นๆ ทั้งหมดของโรงเรียนสอนในระดับสั้นๆ รู้และเข้าใจกฎข้อบังคับในการเรียนรายวิชาต่างๆ

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่ผู้บุริหารโรงเรียนกีพा ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะถือว่างานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บุริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครุส์สอนจำเป็นจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพราะงานวิชาการเป็นงานพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพมีความรู้เท่ากันการเปลี่ยนแปลง ของโลก สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข อุปสรรคที่ทำให้งานวิชาการในโรงเรียน ไม่เป็นตามที่คาดหวัง เพราะผู้บุริหารโรงเรียนมักให้ความสนใจในด้านอาคารสถานที่งานด้านธุรการมากกว่าเนื่องจากเป็นงานที่เห็นชัดเจน ผู้บุริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ กีพา ขาดความรู้เรื่องการวางแผน การเขียนโครงการ การใช้สติและข้อมูลในการวางแผนงานวิชาการ ขาดการวางแผนกิจกรรม จำนวนครุภาระและเกินในบางหมวดวิชา ขาดการติดตามประเมินผลและขาดการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนางาน

ฉะนั้น บุคลากรทุกคนในโรงเรียนจะต้องร่วมกันปฏิบัติงานวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของโรงเรียน งานวิชาการจะสามารถพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาอุปสรรค ผู้วิจัยจึงศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บุริหารโรงเรียนโดยจัดแบ่งการบริหารงานวิชาการออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ อันจะทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพา สังกัดสำนักพัฒนาการกีพาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา พัฒนาไปอย่างมีคุณภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) หรือเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการแจกแบบสอบถามไปยังประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และใช้ค่าสถิติในการทดสอบข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดปลีกย่อย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรที่ทำการศึกษา
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้วัด
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรที่ทำการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ/หัวหน้าหมวด และ อาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ปีการศึกษา 2549 จากโรงเรียนทั้งหมด 11 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวนผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3 คน หัวหน้าหมวด 3 คน และอาจารย์ผู้สอน 27 คน รวมจำนวน 34 คน
2. โรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น มีจำนวนผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 2 คน หัวหน้าหมวด 2 คน และอาจารย์ผู้สอน 14 คน รวมจำนวน 19 คน
3. โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 2 คน หัวหน้าหมวด 3 คน และอาจารย์ผู้สอน 15 คน รวมจำนวน 21 คน
4. โรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง มีจำนวนผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3 คน หัวหน้าหมวด 2 คน และอาจารย์ผู้สอน 14 คน รวมจำนวน 20 คน
5. โรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี มีจำนวน ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าหมวด 1 คน และอาจารย์ผู้สอน 17 คน รวมจำนวน 20 คน

6. โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวน ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3 คน หัวหน้าหมวด 4 คน และอาจารย์ผู้สอน 30 คน รวมจำนวน 38 คน

7. โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวน ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าหมวด 1 คน และอาจารย์ผู้สอน 19 คน รวมจำนวน 22 คน

8. โรงเรียนกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าหมวด 1 คน และอาจารย์ผู้สอน 1 คน รวมจำนวน 14 คน

9. โรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปาง มีจำนวน ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 2 คน หัวหน้าหมวด 2 คน และอาจารย์ผู้สอน 14 คน รวมจำนวน 19 คน

10. โรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา มีจำนวน ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าหมวด 1 คน และอาจารย์ผู้สอน 6 คน รวมจำนวน 9 คน

1.1 โรงเรียนกีฬาจังหวัดตรัง มีจำนวน ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าหมวด 1 คน และอาจารย์ผู้สอน 6 คน รวมจำนวน 9 คน

รวม มีจำนวนผู้บริหาร และครู จำนวน 225 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะคำถามปลายปิด (Close - ended questions) และปลายเปิด (Open - ended questions) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬา ทั้ง 11 โรงเรียน โดยให้ผู้บริหาร และครู ตอบแบบสอบถามเอง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1

เป็นคำถามเลือกตอบความเป็นจริง เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2

เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อดังนี้

มากที่สุด	คะแนน 5 คะแนน
มาก	คะแนน 4 คะแนน
ปานกลาง	คะแนน 3 คะแนน
น้อย	คะแนน 2 คะแนน
น้อยที่สุด	คะแนน 1 คะแนน

สำหรับการแปลความหมายในตอนที่ 2 เมื่อร่วบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ได้แล้วจะใช้คะแนนรายข้อแบ่งระดับความคาดหวัง เป็น 5 ระดับ โดยใช้วิธีการคำนวณความกว้างของอัตราภาคชั้นดังนี้

คะแนนสูงสุด — คะแนนต่ำสุด

จำนวนระดับ

$$= \frac{(5-1)}{5}$$

$$= 0.80$$

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนดังนี้ (บุญเรือง บรรพศิลป์, 2539)

ระดับเกณฑ์ประเมิน	ระดับคะแนน
น้อยที่สุด	1.00 — 1.80
น้อย	1.81 — 2.60
ปานกลาง	2.61 — 3.40
มาก	3.41 — 4.20
มากที่สุด	4.21 — 5.00

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการวิจัยในเรื่องนี้ ใช้ข้อมูลที่จำแนกตามแหล่งที่มา 2 ส่วน คือ

1. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionair) จากการออกแบบแบบสอบถามผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนัก

พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระตรวจการท่องเที่ยวและการกีฬา ปีการศึกษา 2549 ซึ่ง

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ

2. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (**Secondary Data**) เก็บรวบรวมข้อมูล ได้จากการศึกษาทฤษฎี เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจากหนังสือ บทความ วารสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้วัด

1. การทดสอบในเนื้อหาความเข้าใจ (**Content Validity**) และการใช้ภาษา โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ รศ. หวาน พินธุพันธ์ (อาจารย์ที่ปรึกษา) ตรวจสอบและแก้ไข

2. นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, รองศาสตราจารย์ ดร. โชค เพชรชื่น, ดร. นรลิมชัย มณูเสวต ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

3. การหาความเชื่อมั่น (**Reliability**) หลังจากสร้างแบบสอบถามสมบูรณ์แล้วผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบแบบสอบถามกับผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการ กีฬาและนันทนาการ กระตรวจการท่องเที่ยวและการกีฬา จำนวน 30 คน เพื่อปรับปรุง

แบบสอบถามให้เหมาะสมตามลัมประสิทธิ์ แอลฟ่า หรือแบบของครอนบัค (**Cronbach**) ได้ค่าความเชื่อมั่น **0.965** ซึ่งแสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับ ได้ (> 0.70) จึงนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป **SPSS (Statistical Package for the Social Science)** ประมาณผล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้จากการออกแบบสอบถามวิจัย ประกอบด้วย

1. สถิติเพื่อบรรยาย (**Descriptive Statistics**)

1.1 ความถี่ (**Frequency**) ค่าร้อยละ (**Percentage**) เพื่อรายงานผลเกี่ยวกับข้อมูล ทั่วไปและใช้พรนາในการวิจัย

1.2 ค่าเฉลี่ย (**Mean**) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (**Standard Deviation**)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากิจกรรมบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อใน การวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน จำนวนประชาชน

μ แทน ค่าเฉลี่ย

σ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ด้วยวิธีการหา ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา จำแนกตาม ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำเสนอ ในรูปตารางและความเรียง

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ตอนที่ 5 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา

4.3 ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอบนรูปตารางและความเรียง

ตาราง 4.1

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5	102	50.50
5 ปีขึ้นไป	100	49.50
รวม	202	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก คิดเป็น ร้อยละ 50.50 และ 49.50 ตามลำดับ

ตาราง 4.2

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	49	24.26
อาจารย์ผู้สอน	153	75.74
รวม	202	100.00

จากตาราง 4.2 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจเป็นอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 75.74 และเป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 24.26

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ด้วยวิธีการ
หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ตาราง 4.3

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในแต่ละด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	μ	σ		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.18	0.71	ปานกลาง	3
ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้	3.17	0.78	ปานกลาง	4
ด้านการวัดผล และประเมินผล	3.26	0.67	ปานกลาง	1
ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.20	0.79	ปานกลาง	2
ด้านการนิเทศภายใน	3.11	0.81	ปานกลาง	5
รวม	3.20	0.65	ปานกลาง	

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.20$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการวัดผล และประเมินผล ($\mu = 3.26$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในด้านการนิเทศภายใน ($\mu = 3.11$)

ตาราง 4.4

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ค่าสถิติ		ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	μ	σ		
1. การวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา	3.26	0.81	ปานกลาง	1
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัจุบัน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม	3.20	0.76	ปานกลาง	4
3. การนำหลักสูตร ไปปฏิบัติให้เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของสาระ การเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน	3.25	0.77	ปานกลาง	2
4. ผู้บริหาร / คณะกรรมการทุกฝ่าย / ครุผู้สอน มีการประสาน สัมพันธ์กันร่วมกันทำงาน และวางแผนจัดทำสาระหลักสูตร สถานศึกษา	3.20	0.98	ปานกลาง	4
5. การวางแผนให้ครุทุกคนสามารถแนะนำผู้เรียนได้ทั้ง ด้าน การศึกษา อาชีพและปัญหาอื่น ๆ เป็นต้น	3.11	0.90	ปานกลาง	5
6. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อ สามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา	3.23	0.79	ปานกลาง	3
7. การนิเทศเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.01	0.86	ปานกลาง	6
รวม	3.18	0.71	ปานกลาง	

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหารและครุ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ข้อ โดยผู้บริหารและครุ มีความคิดเห็น สูงที่สุดในเรื่องการวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตร ไปปฏิบัติให้ เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของสาระ การเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน ($\mu = 3.26$ และ 3.25 ตามลำดับ) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดใน เรื่องการนิเทศเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 3.01$)

ตาราง 4.5

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในด้านการ พัฒนาระบวน การเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้	ค่าสถิติ		ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	μ	σ		
8. การจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม	3.18	0.92	ปานกลาง	3
9. การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีดีหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน	3.44	0.86	มาก	1
10. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ และเครื่องข่ายการเรียนรู้	3.09	0.88	ปานกลาง	4
11. การให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้	2.73	0.92	ปานกลาง	5
12. การส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.22	0.88	ปานกลาง	2
รวม	3.17	0.78	ปานกลาง	

จากตาราง 4.5 พนว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 3.17$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พนว่า ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีดีหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน ($\mu = 3.44$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องการให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ ($\mu = 2.73$)

ตาราง 4.6

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการ วัดผล และประเมินผล

ด้านการวัดผล และประเมินผล	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	μ	σ		
13. การกำหนดระเบียบ การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.40	0.75	ปานกลาง	3
14. การจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	3.73	0.81	มาก	1
15. การรายงานผลการประเมินให้แก่ผู้ปกครองทราบ	3.43	0.85	มาก	2
16. การจัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน	3.07	0.78	ปานกลาง	6
17. การจัดให้ครูมีพื้นฐานความรู้ทางสังคมในการวัดผล และประเมินผล	3.01	0.78	ปานกลาง	7
18. การรายงานผลความสำเร็จและความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาให้สาธารณะได้ทราบทั่วโลก	3.08	0.87	ปานกลาง	5
19. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.23	0.86	ปานกลาง	4
รวม	3.26	0.67	ปานกลาง	

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผล และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.26$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น ($\mu = 3.73$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องการจัดให้ครูมีพื้นฐานความรู้ทางสังคมในการวัดผล และประเมินผล ($\mu = 3.01$)

ตาราง 4.7

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในด้านการประกันคุณภาพ
ภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	ค่าสถิติ		ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	μ	σ		
20. การจัดบุคลากรให้มีความรู้ความพร้อมในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพของสถานศึกษา	3.12	0.84	ปานกลาง	4
21. การวางแผนงานการประกันคุณภาพในสถานศึกษา	3.23	0.80	ปานกลาง	3
22. การส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา	3.33	0.83	ปานกลาง	1
23. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.27	0.85	ปานกลาง	2
24. การเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.10	0.97	ปานกลาง	5
รวม	3.20	0.79	ปานกลาง	

จากตาราง 4.7 พนวจ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.20$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ข้อ โดยผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ($\mu = 3.33$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องการเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 3.10$)

ตาราง 4.8

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในด้านนิเทศภัยใน

ด้านนิเทศภัยใน	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	μ	σ		
25. จัดให้มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศภัยในเพื่อปรับปรุงแก้ไขงานด้านวิชาการ	3.03	0.91	ปานกลาง	4
26. ให้ครุภูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภัยใน	3.07	0.90	ปานกลาง	3
27. จัดให้ครุภูมิโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครุภูมิ กับครุภูมิ	3.02	0.97	ปานกลาง	5
28. การจัดสรรงประมาน วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อใช้ในการจัดเตรียมการนิเทศภัยใน	2.85	0.92	ปานกลาง	7
29. มีการสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภัยใน	2.93	0.87	ปานกลาง	6
30. มีการจัดประชุมครุภูมิและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	3.60	0.99	มาก	1
31. ผู้ปกครองมีโอกาสได้ปรึกษาหารือกับครุภูมิเป็นระยะๆ เกี่ยวกับผลการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน	3.14	1.06	ปานกลาง	2
32. จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น เพื่อให้ครุภูมิโอกาสนำความก้าวหน้าทางวิชาการมาปรับปรุงการเรียนการสอน	2.75	0.97	ปานกลาง	8
รวม	3.11	0.81	ปานกลาง	

จากตาราง 4.8 พนว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านนิเทศภัยใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.20$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พนว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุภูมิและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ($\mu = 3.60$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องจัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น เพื่อให้อาจารย์ผู้สอน มีโอกาสนำความก้าวหน้าทางวิชาการมาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\mu = 2.75$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา จำแนกตามตำแหน่งใน การปฏิบัติงาน ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำเสนอในรูป ตารางและความเรียง

ตาราง 4.9

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในแต่ละด้าน จำแนกตาม ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนกีฬา	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน					
	ผู้บริหาร			อาจารย์ผู้สอน		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.39	0.67	ปานกลาง	3.11	0.71	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้	3.33	0.69	ปานกลาง	3.12	0.80	ปานกลาง
ด้านการวัดผล และประเมินผล	3.51	0.58	มาก	3.18	0.67	ปานกลาง
ด้านการประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	3.47	0.68	มาก	3.12	0.80	ปานกลาง
ด้านการนิเทศภายใน	3.45	0.71	มาก	3.00	0.81	ปานกลาง
รวม	3.45	0.61	มาก	3.12	0.64	ปานกลาง

จากตาราง 4.9 พนวจ ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.45$) โดยผู้บริหารมีความ คิดเห็นสูงที่สุดในด้านการวัดผล และประเมินผล ($\mu = 3.51$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในด้าน การพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ($\mu = 3.33$)

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$) โดยอาจารย์ผู้สอนมีความ คิดเห็นสูงที่สุดในด้านการวัดผล และประเมินผล ($\mu = 3.18$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในด้าน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ และด้านการประกันคุณภาพ ในและมาตรฐานการศึกษา ($\mu = 3.11, 3.12$ และ 3.12 ตามลำดับ)

ตาราง 4.10

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน					
	ผู้บริหาร		ระดับ	อาจารย์ผู้สอน		
	μ	σ		μ	σ	ระดับ
1. การวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา	3.47	0.87	มาก	3.20	0.79	ปานกลาง
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับ สภาพปัจุบัน และความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และสังคม	3.47	0.68	มาก	3.11	0.77	ปานกลาง
3. การนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลใน ห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของสาระการ เรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน	3.37	0.73	ปานกลาง	3.21	0.78	ปานกลาง
4. ผู้บริหาร / คณะกรรมการทุกฝ่าย / ครุผู้สอน มี การประสานสัมพันธ์กันร่วมกันทำงาน และ วางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา	3.39	0.84	ปานกลาง	3.14	1.01	ปานกลาง
5. การวางแผนให้ครุทุกคนสามารถแนะนำ ผู้เรียนได้ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพและปัญหาอื่น ๆ เป็นต้น	3.29	0.87	ปานกลาง	3.06	0.91	ปานกลาง
6. การพัฒนานักการของสถานศึกษาให้มี ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้ จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา	3.47	0.65	มาก	3.15	0.82	ปานกลาง
7. การนิเทศเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.27	0.73	ปานกลาง	2.93	0.88	ปานกลาง
รวม	3.39	0.67	ปานกลาง	3.11	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 4.10 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\mu = 3.39$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการวางแผนจัดทำสาระ
หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัจุบัน และความต้องการ
ของผู้เรียน ชุมชน และสังคม และการพัฒนานักการของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อ
สามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 3.47$)

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.11$) โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติต้องสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน และการวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 3.21$ และ 3.20 ตามลำดับ)

ตาราง 4.11

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน						
	ผู้บริหาร			อาจารย์ผู้สอน			
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
8. การจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม	3.22	0.74	ปานกลาง	3.17	0.97	ปานกลาง	
9. การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เข้าดียุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน	3.53	0.68	มาก	3.41	0.91	มาก	
10. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้และเครื่องข่ายการเรียนรู้	3.24	0.80	ปานกลาง	3.04	0.90	ปานกลาง	
11. การให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้	2.88	0.88	ปานกลาง	2.68	0.93	ปานกลาง	
12. การส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.59	0.79	มาก	3.10	0.87	ปานกลาง	
รวม	3.33	0.69	ปานกลาง	3.12	0.80	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.33$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\mu = 3.59$)

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$) โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน ($\mu = 3.41$)

ตาราง 4.12

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน					
	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน		μ	σ
	μ	σ	ระดับ	μ		
13. การกำหนดระเบียบ การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.57	0.76	มาก	3.35	0.75	ปานกลาง
14. การจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	3.88	0.73	มาก	3.68	0.83	มาก
15. การรายงานผลการประเมินให้แก่ผู้ปกครอง	3.49	0.79	มาก	3.41	0.87	มาก
16. การจัดสร้างเครื่องมืออัดผลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน	3.27	0.78	ปานกลาง	3.01	0.77	ปานกลาง
17. การจัดให้ครุภัณฑ์สานความรู้ทางสังคมในการวัดผล และประเมินผล	3.33	0.69	ปานกลาง	2.92	0.78	ปานกลาง
18. การรายงานผลความสำเร็จและความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาให้สาธารณะได้ทราบทั่วโลก	3.49	0.68	มาก	2.95	0.89	ปานกลาง
19. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.43	0.76	มาก	3.16	0.88	ปานกลาง
รวม	3.51	0.58	มาก	3.18	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 4.12 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น ($\mu = 3.88$)

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น ($\mu = 3.68$)

ตาราง 4.13

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน					
	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน		ระดับ	ระดับ
	μ	σ	μ	σ		
20. การจัดนิเทศการให้มีความรู้ความพร้อมในการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา	3.47	0.77	3.01	0.84	มาก	ปานกลาง
21. การวางแผนงานการประกันคุณภาพในสถานศึกษา	3.45	0.68	3.16	0.82	มาก	ปานกลาง
22. การส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา	3.51	0.82	3.27	0.83	มาก	ปานกลาง
23. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.55	0.74	3.18	0.87	มาก	ปานกลาง
24. การเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.27	0.78	3.05	1.02	ปานกลาง	ปานกลาง
รวม	3.47	0.68	3.12	0.80	มาก	ปานกลาง

จากตาราง 4.13 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.47$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 3.55$)

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$) โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ($\mu = 3.27$)

ตาราง 4.14

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในด้านการนิเทศภายใน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ด้านการนิเทศภายใน	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน						
	ผู้บริหาร			อาจารย์ผู้สอน			ระดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ		
25. จัดให้มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจใน การนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุงแก้ไขงานด้าน วิชาการ	3.27	0.73	ปานกลาง	2.96	0.95	ปานกลาง	
26. ให้ครุภูมิร่วมร่วมในการกำหนดเป้าหมายการ นิเทศภายใน	3.29	0.79	ปานกลาง	3.00	0.92	ปานกลาง	
27. จัดให้ครุภูมิโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการ ระหว่างครุภูมิภักัน	3.24	0.83	ปานกลาง	2.95	1.00	ปานกลาง	
28. การจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่ง อำนวยความสะดวกเพื่อใช้ในการจัดเตรียมการ นิเทศภายใน	3.22	0.85	ปานกลาง	2.73	0.91	ปานกลาง	
29. มีการสำรวจปัญหาและความต้องการการ นิเทศภายใน	3.31	0.74	ปานกลาง	2.81	0.88	ปานกลาง	
30. มีการจัดประชุมครุภูมิและผู้ปกครองอย่างน้อยปี ละหนึ่งครั้ง	3.90	0.96	มาก	3.50	0.99	มาก	
31. ผู้ปกครองมีโอกาสได้ปรึกษาหารือกับครุภูมิเป็น ระยะๆ เกี่ยวกับผลการเรียนและพฤติกรรมของ นักเรียน	3.63	0.99	มาก	2.98	1.04	ปานกลาง	
32. จัดให้มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนตัวอย่างหรือ โรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น เพื่อให้ครุภูมิโอกาสนำ ความก้าวหน้าทางวิชาการมาปรับปรุงการเรียน การสอน	3.00	0.94	ปานกลาง	2.67	0.97	ปานกลาง	
รวม	3.45	0.71		3.00	0.81	ปานกลาง	

จากตาราง 4.14 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.45$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ($\mu = 3.90$)

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.00$) โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ($\mu = 3.50$)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา จำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ตาราง 4.15

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในแต่ละด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนกีฬา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 ปีขึ้นไป		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.21	0.81	ปานกลาง	3.32	0.82	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	3.14	0.76	ปานกลาง	3.26	0.76	ปานกลาง
ด้านการวัดผล และประเมินผล	3.18	0.86	ปานกลาง	3.32	0.66	ปานกลาง
ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.16	1.04	ปานกลาง	3.24	0.91	ปานกลาง
ด้านการนิเทศภายใน	3.09	0.90	ปานกลาง	3.14	0.91	ปานกลาง
รวม	3.25	0.80	ปานกลาง	3.21	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 4.15 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬา ที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.25$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 3.51$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในด้านการนิเทศภายใน ($\mu = 3.33$)

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล และประเมินผล ($\mu = 3.32$) และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในด้านการนิเทศภายใน ($\mu = 3.14$)

ตาราง 4.16

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		ระดับ	5 ปีขึ้นไป		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. การวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา	3.21	0.81	ปานกลาง	3.32	0.82	ปานกลาง
2. การขัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม	3.14	0.76	ปานกลาง	3.26	0.76	ปานกลาง
3. การนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับบารมชาติของสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน	3.18	0.86	ปานกลาง	3.32	0.66	ปานกลาง
4. ผู้บริหาร / คณะกรรมการทุกฝ่าย / ครุผู้สอน มีการประสานสัมพันธ์กันร่วมกันทำงาน และวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา	3.16	1.04	ปานกลาง	3.24	0.91	ปานกลาง
5. การวางแผนให้ครุทุกคนสามารถแนะนำแนวโน้มที่ดี ทั้งด้านการศึกษา อาชีพและปัญหาอื่นๆ เป็นต้น	3.09	0.90	ปานกลาง	3.14	0.91	ปานกลาง
6. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา	3.25	0.80	ปานกลาง	3.21	0.78	ปานกลาง
7. การนิเทศเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.08	0.79	ปานกลาง	2.94	0.92	ปานกลาง
รวม	3.13	0.75	ปานกลาง	3.23	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 4.16 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬา ที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.13$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 3.25$)

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.23$) โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตร ไปปฏิบัติให้เกิดผลใน ห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และเหมาะสมกับผู้เรียน ($\mu = 3.32$)

ตาราง 4.17

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการ พัฒนา กระบวนการเรียนรู้ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		ระดับ	5 ปีขึ้นไป		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
8. การจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมี ส่วนร่วม	3.28	1.02	ปานกลาง	3.08	0.80	ปานกลาง
9. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ดีที่สุดตาม ความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และ ผู้เรียน	3.43	0.92	มาก	3.45	0.80	มาก
10. การจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง จากแหล่งเรียนรู้และเครื่องข่ายการเรียนรู้	3.14	0.89	ปานกลาง	3.04	0.86	ปานกลาง
11. การให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีส่วน ร่วมจัดการเรียนรู้	2.76	0.91	ปานกลาง	2.69	0.93	ปานกลาง
12. การส่งเสริมให้ครุ่น ให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	3.25	0.86	ปานกลาง	3.18	0.89	ปานกลาง
รวม	3.19	0.82	ปานกลาง	3.15	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียน ก็พำนักทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนก็พำนักในด้านการ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.19$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่น ตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน ($\mu = 3.43$)

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนก็พำนักทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนก็พำนักในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.15$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้ง ด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน ($\mu = 3.45$)

ตาราง 4.18

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ากว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		ระดับ	
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	
13. การกำหนดระเบียบ การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.29	0.75	ปานกลาง	3.51	0.75	มาก
14. การจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	3.71	0.87	มาก	3.75	0.74	มาก
15. การรายงานผลการประเมินให้แก่ผู้ปกครอง	3.46	0.84	มาก	3.39	0.86	ปานกลาง
16. การจัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน	3.09	0.77	ปานกลาง	3.05	0.78	ปานกลาง
17. การจัดให้ครูมีพื้นฐานความรู้ทางสังคมในการวัดผล และประเมินผล	2.97	0.75	ปานกลาง	3.06	0.80	ปานกลาง
18. การรายงานผลความสำเร็จและความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาให้สาธารณะได้ทราบทั่วทั้งประเทศ	3.09	0.88	ปานกลาง	3.08	0.87	ปานกลาง
19. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.26	0.87	ปานกลาง	3.19	0.86	ปานกลาง
รวม	3.25	0.70	ปานกลาง	3.28	0.64	ปานกลาง

จากตาราง 4.18 พบร่วมกันว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ากว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬา ที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.25$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ากว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น ($\mu = 3.71$)

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.28$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น ($\mu = 3.75$)

ตารางที่ 4.19

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		ระดับ	5 ปีขึ้นไป		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
20. การจัดบุคลากรให้มีความรู้ความพร้อมในการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา	3.12	0.87	ปานกลาง	3.12	0.82	ปานกลาง
21. การวางแผนงานการประกันคุณภาพในสถานศึกษา	3.23	0.73	ปานกลาง	3.23	0.86	ปานกลาง
22. การส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา	3.29	0.79	ปานกลาง	3.36	0.87	ปานกลาง
23. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.29	0.75	ปานกลาง	3.25	0.95	ปานกลาง
24. การเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.12	1.01	ปานกลาง	3.09	0.94	ปานกลาง
รวม	3.20	0.75	ปานกลาง	3.21	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 4.19 พนับว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬา ที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.20$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา และการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 3.29$)

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21$) โดยผู้บริหารและ

อาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ($\mu = 3.36$)

ตาราง 4.20

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬา ในด้านการนิเทศภายใน จำแนกตามประลับการณ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านการนิเทศภายใน	ประลับการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		ระดับ	V
	μ	σ	ระดับ	μ		
25. จัดให้มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุงแก้ไขงานด้านวิชาการ	3.08	0.89	ปานกลาง	2.99	0.93	ปานกลาง
26. ให้ครุภาร์ส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายใน	3.16	0.91	ปานกลาง	2.98	0.89	ปานกลาง
27. จัดให้ครุภาร์มีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครุภาร์ด้วยกัน	3.13	1.01	ปานกลาง	2.92	0.92	ปานกลาง
28. การจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอันนวย ความสะดวกเพื่อใช้ในการจัดเตรียมการนิเทศภายใน	2.85	0.92	ปานกลาง	2.84	0.93	ปานกลาง
29. มีการสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภายใน	2.88	0.80	ปานกลาง	2.98	0.94	ปานกลาง
30. มีการจัดประชุมครุภาร์และผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	3.68	0.90	มาก	3.52	1.08	มาก
31. ผู้ปกครองมีโอกาสได้ปรึกษาหารือกับครุภาร์ในระยะๆ เกี่ยวกับผลการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน	3.06	0.98	ปานกลาง	3.22	1.13	ปานกลาง
32. จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น เพื่อให้ครุภาร์มีอิสระในการนำความก้าวหน้าทางวิชาการมาปรับปรุงการเรียนการสอน	2.80	0.92	ปานกลาง	2.70	1.01	ปานกลาง
รวม	3.14	0.75	ปานกลาง	3.08	0.87	ปานกลาง

จากตาราง 4.20 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียน ก็พำนักที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.14$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ($\mu = 3.68$)

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.08$) โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ($\mu = 3.52$)

ตอนที่ 5 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา

ตาราง 4.21

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร

ปัญหา	จำนวน	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานน้อย	10	1. การมีการนิเทศเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	12
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่เหมาะสมกับโรงเรียนกีฬา และไม่ชัดเจน	7	2. ผู้บริหารควรฝึกอบรมบุคลากรใหม่ที่ปฏิบัติงาน หรือให้บุคลากรเก่าที่มีความรู้	4
3. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราวทำให้การพัฒนาหลักสูตรไม่ต่อเนื่อง	5	3. ทำการฝึกอบรม เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่อง	6
4. ผู้บริหาร ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการจัดการพัฒนาหลักสูตร	3	4. ผู้บริหารจึงควรพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3

ตาราง 4.22

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้

ปัญหา	จำนวน	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. โรงเรียนกีฬาสังหาความพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาการให้เต็มรูปแบบได้	11	1. โรงเรียนควรจัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น ทั้งในเรื่องการปฏิบัติการจริงจากแหล่งเรียนรู้ และเครื่อข่ายการเรียนรู้ ตลอดจนจัดการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และส่งตัวแทนครุภัณฑ์สอนไปอบรม	10
2. ขาดอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และทรัพยากรุกคุกคุก ทำให้กระบวนการเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง	8	2. การให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้	8
3. ในการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหาร จะดำเนินการ โดยไม่ให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	4		

ตาราง 4.23

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล

ปัญหา	จำนวน	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. การวัดผลและประเมินผลยังขาดมาตรฐาน	12	1. ควรจัดให้อาจารย์ผู้สอนมีพื้นฐานความรู้ทางสถิติในการวัดผล และประเมินผล	5
2. อาจารย์ผู้สอนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	7	2. ผู้บริหารจึงควรจัดให้มีการอบรม เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	8

ตารางที่ 4.24

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ปัญหา	จำนวน	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา	13	1. ควรจัดบุคลากรมาร่วมในเรื่องการ ประันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา เพื่อให้ครู – อาจารย์ได้มีความรู้ ความเข้าใจ	11
2. บุคลากรยังขาดความตระหนัก และให้ ความสำคัญในเรื่องการประกันคุณภาพน้อย	7	2. หน่วยงานหลักต้องมีระบบในการ ตรวจสอบการประกันคุณภาพในของ สถานศึกษาอย่างเข้มงวด ตีกรอบให้ โรงเรียนรายงานผลการประกันคุณภาพ การศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่าง จริงจัง และติดตามผลเป็นระยะ	5

ตารางที่ 4.25

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกีฬาในด้านการนิเทศ ภายใน

ปัญหา	จำนวน	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. โรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ ภายใน	15	1. ควรจัดให้มีการศึกษาฐาน โรงเรียน ตัวอย่างหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น เพื่อ ให้ครูมีโอกาสนำความก้าวหน้าทาง วิชาการมาปรับปรุงการเรียนการสอน	14
2. โรงเรียนขาดอุปกรณ์ และลังอันน้ำความ สะอาดในการจัดเตรียมการนิเทศ	6	2. ควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และลังอันน้ำ ความสะอาดเพื่อใช้ในการ จัดเตรียมการนิเทศภายใน	6

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาระบบทรัพยากร่างกายของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระบบทรัพยากร่างกายของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

การศึกษารั้งนี้ ประชากรที่ทำการศึกษาคือ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวด และ อาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ปีการศึกษา 2549 จากโรงเรียนทั้งหมด 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ขอนแก่น นครสวรรค์ อ่างทอง ชลบุรี นครศรีธรรมราช อุบลราชธานี ศรีษะเกษ ลำปาง ยะลา และตรัง รวมทั้งสิ้น 225 คน ด้วยการแจกแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวด และ อาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬา และนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ด้วยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 202 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.78 โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1

เป็นคำถามเลือกตอบความเป็นจริง เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2

เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และประเมินผล ด้านการประกัน

คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวส่งทางไปรษณีย์ตามโรงเรียน กิพาทั้ง 11 โรง เพื่อขอความกรุณาผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวด และ อาจารย์ ผู้สอน ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ประมาณ 1 เดือน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับ SPSS (Statistical Package for Social Science) ในการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพาสังกัดสำนักพัฒนาการกีพาและนันทนาการกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบร ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีพาที่ทำการสำรวจเป็นเพศหญิง และเพศชาย ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์ 5 ปีลงมา โดยเป็นอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 75.74 และร้อยละ 24.26 เป็นผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพา

จากการวิเคราะห์ พบร ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีพาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบร ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้าน โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการวัดผล และประเมินผล และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในด้านการนิเทศภายใน

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบร

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องการนิเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีดียุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องการให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้

ด้านการวัดผล และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องการจัดให้ครูมีพื้นฐานความรู้ทางศึกษาในการวัดผล และประเมินผล

ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องการเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ด้านนิเทศภัยใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และมีความคิดเห็นต่ำที่สุดในเรื่องจัดให้มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนตัวอ่าย่างหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น เพื่อให้ครูมีโอกาสนำความ ก้าวหน้าทางวิชาการมาปรับปรุงการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา จำแนกตามตำแหน่งใน การปฏิบัติงาน

จากผลการวิเคราะห์ พぶว่า

ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการวัดผล และประเมินผล

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการวัดผล และประเมินผล

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พぶว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พぶว่า

ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำ

หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม และการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำ สาระของหลักสูตรสถานศึกษา

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการนำ หลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้อง กับธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน และการวางแผนจัดทำสาระหลักสูตร สถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ พนวจ

ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการส่งเสริมให้อาชารย์ผู้สอนได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี ความคิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยึดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้าน เวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการวัดผลและประเมินผล พนวจ

ผู้บริหารในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมี ความคิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความ คิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก แต่ อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า

ผู้บริหารในโรงเรียนกีพาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพาด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการนิเทศภายใน พบว่า

ผู้บริหารในโรงเรียนกีพาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ปกครองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานตั้งกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีพาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานตั้งกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล และประเมินผล

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบร่วม

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการพัฒนานิเทศการของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุด ในเรื่องการวางแผนจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตร ไปปฏิบัติให้เกิดผลในห้องเรียน โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษายอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ พบร่วม

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยึดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป

มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ขัดหยุ่นตามความเหมาะสมสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และปฏิบัติงาน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการวัดผลและประเมินผล พนวจ

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก แต่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พนวจ

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา และการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก แต่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่

ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการนิเทศภายใน พนวฯ

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ประกอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนกีฬาที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬาในด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสูงที่สุดในเรื่องมีการจัดประชุมครุและผู้ประกอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ตอนที่ 5 ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา

จากข้อเสนอแนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน พนวฯ

ด้านการพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกีฬามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานน้อย ทำให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่เหมาะสมกับโรงเรียนกีฬา และไม่ชัดเจน บุคลากรส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราวทำให้การพัฒนาหลักสูตรไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญในการจัดการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนจึงควรพัฒนาหลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการเจาะลึกเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมีการเพิ่มหลักสูตรห้องถังอีก 1 ห้อง เช่น กีฬาพื้นบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

โรงเรียนกีฬาข้างๆ ขาดความพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาการให้เต็มรูปแบบได้เนื่องจากยังขาดอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และทรัพยากรบุคคล เพราะมีการหมุนเวียนเข้า-ออกตลอดเวลา ทำให้กระบวนการเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งทางโรงเรียนควรจัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น ทั้งในเรื่องการปฏิบัติการจริงจากแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ ตลอดจนจัดการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และส่งตัวแทนอาจารย์ผู้สอนไปอบรม

ด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลขั้นมาตรฐาน และอาจารย์ผู้สอนขั้นมีความเข้าใจน้อย ดังนั้น ทางผู้บริหารจึงควรจัดให้มีการอบรม เพื่อให้อาจารย์ผู้สอน ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

บุคลากรขั้นขาดความตระหนัก และให้ความสำคัญในเรื่องการประกันคุณภาพน้อย เนื่องจากขั้นขาดความเข้าใจ ดังนั้นจึงควรจัดบุคลากรมาอบรมในเรื่องการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้อาจารย์ผู้สอน ได้มีความรู้ความเข้าใจ อีกทั้งหน่วยงานหลักต้องมีระบบในการตรวจสอบการประกันคุณภาพในของสถานศึกษาอย่างเข้มงวด ตีกรอบให้โรงเรียน รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจัง และติดตามผลเป็นระยะ

ด้านการนิเทศภายใน

โรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน จึงทำให้การนิเทศติดตามการทำงานค่อนข้างน้อย ดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรจัดให้มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อให้ครูผู้สอนมีโอกาสทำความรู้มารับปรุงการเรียนการสอน

5.2 การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีพา สังกัดสำนักพัฒนาการกีพาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่พบมาอภิปรายดังต่อไปนี้

จากการวิจัย พบร่วมกับ ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการ /ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้าหมวด และอาจารย์ผู้สอน ของโรงเรียนกีพา สังกัดสำนักพัฒนาการกีพาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมนา ระบบ (2542) "ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงาน สถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบร่วมกับ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนกีพาเป็นสถานศึกษาที่มุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ได้ฝึกหัดหรือพัฒนาทักษะด้านการกีฬาให้มีความชำนาญ สร้างเสริม สนับสนุน และพัฒนานักกีฬาให้มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพ ซึ่งถือเป็นหัวใจของสถานศึกษา เพราะหากโรงเรียนไม่มีนักเรียนที่มีความสามารถทางกีฬาสูง และสามารถ

เป็นตัวแทนของประเทศไทยร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติได้ จะเป็นที่เชิดหน้าชูตาของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน โรงเรียนจะได้รับความสนใจ ความคร่ำแครางจากประชาชน ผู้ปกครองนักเรียนสนใจที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษา จากที่กล่าวข้างต้นถือเป็นสาเหตุที่ทำให้ทางโรงเรียนกีฬามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร พนวจ ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระหวีวรรณ มาสมพงษ์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และอาจารย์ผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พนวจ ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ผู้สอนมีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน กับ อาจารย์ผู้สอน มีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทในการเป็นผู้บริหาร ซึ่งจะต้องมีบทบาทหน้าที่หลักอย่างน้อย 4 ประการคือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและ การควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเนี้ ผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เหตุนี้ ผู้บริหารย่อมต้องมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในระบบของงานจึงมองในภาพรวมมากกว่าจะแยกเป็นแต่ละส่วน เนื่องจากงานแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันแน่นอน กับต่างก็จะส่งผลกระทบต่อกันด้วย ดังนั้นเพื่อให้บรรลุผลตาม จุดมุ่งหมายในการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดจึงมีความเห็นว่าควรปฏิบัติหรือบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ผู้สอนมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้สอนอย่างเดียว ก็ย่อมจะมองเห็นงานในความรับผิดชอบของตนเองสำคัญมากที่สุด ดังนั้น จึงมีความคิดเห็นว่าควรพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีทางการกีฬา เพื่อพัฒนาอัจฉริภาพของนักเรียนให้ถึงขีดสูงสุดมากกว่าการเน้นงานวิชาการ

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พนวจ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นสูงที่สุดในด้านการวัดผล และประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้เพื่อการวัดผล และการประเมินผลเกี่ยวข้องกับทุกๆฝ่าย ตั้งแต่ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครอง ตลอดจนนักเรียน เพราะหากครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการวัดผล และประเมินผล เมื่อรายงานผลการประเมินให้แก่ผู้ปกครองทราบ อาจทำผลการประเมินเกิดความผิดพลาด ซึ่งจะส่งผลต่อตัวนักเรียนโดยตรง และอาจกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ได้ ซึ่งอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล และ ประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด และหากทางโรงเรียนต้องการต้องการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับโรงเรียนกรมสามัญ ทางผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนจะต้องประสานงานในด้านการวัดผล และ

ประเมินผลการเรียน โดยทางโรงเรียนกีฬาทุกจังหวัดควรจัดทำแบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร่วมกันกีจทำการวัดผลประเมินผลการเรียนมีคุณภาพ เพราะข้อสอบที่ได้มาตรฐานนั้น จะมีความเที่ยงตรง มีความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ เป็นประโยชน์ในด้านการให้คะแนนอย่างยุติธรรม และเป็นการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนกีฬาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

ส่วนการบริหารงานด้านนิเทศภัยในนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่างๆ ที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ ทางผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ ไม่ค่อยจัดให้มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนมีโอกาสนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อใช้ในการจัดเตรียมการนิเทศภัยในน้อย และ ไม่ค่อยจัดให้มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศภัยใน เพื่อปรับปรุงแก้ไขงานด้านวิชาการ ซึ่งสาเหตุดังกล่าวอาจทำให้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านนิเทศภัยในอยู่ในระดับต่ำที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการจัดประชุมขี้แจงให้ อาจารย์ผู้สอน ทราบถึงระบบของการบริหารงานวิชาการหรือจัดให้มีการอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้ และวิสัยทัศน์ให้กับ อาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ อาจารย์ผู้สอน ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ อาจารย์ผู้สอน "ได้ทราบลึกลับนโยบายในการบริหาร หรือแนวความคิดด้านการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดช่องว่างด้านความคิด หรือ หมุนมองด้านการบริหารงานวิชาการ ระหว่างผู้บริหารและ อาจารย์ผู้สอน

3. ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง โรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น โรงเรียน กีฬาอื่นๆ คณะพศศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนมีโอกาสนำความก้าวหน้าทาง วิชาการมาปรับปรุงการเรียนการสอน

4. ควรมีการวางแผนให้อาจารย์ผู้สอนทุกคนสามารถแนนแวนผู้เรียนได้ทั้ง ด้าน การศึกษา อาชีพและปัญหาอื่น ๆ เป็นต้น

5. ควรให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ โดยเชิญมาสอน เชิญ เป็นวิทยากรในเรื่องที่สนใจ เช่น กีฬาพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น

6. ควรจัดอบรมให้อาชารย์ผู้สอนมีพื้นฐานความรู้ทางสภิติในการวัดผล และประเมินผล

7. ควรเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

8. ควรให้อาชารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศภายใน

9. ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่อาจารย์ผู้สอน

10. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนควรพัฒนาหลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเจาะลึกเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมีการเพิ่มหลักสูตรท่องถิ่น เช่น กีฬาพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

11. ผู้บริหารทั้งผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้าหมวดวิชาการ ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน และทำการนิเทศภายในให้มากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

2. ควรทำการศึกษาวิจัยสภาพความเป็นจริง และความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกีฬา

3. ควรทำการศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาในเรื่องอื่นๆ ทั้งในด้านปัญหา หรืออุปสรรคต่างๆ การประสานงานกัน การประชาสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือของอาจารย์ผู้สอน ชุมชน เช่น ด้านวัสดุอุปกรณ์ การศึกษาฯลฯ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). การพัฒนารายวิชาสังคมศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ในหลักสูตร
มัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภากาดพระร้า.
- กรมวิชาการ. (2543). แนวทางการบริหาร โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ครุสภากาดพระร้า.
- กรมวิชาการ. (2533). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศึกษา.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2525). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสามัญศึกษา. (2540). เกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ครุสภากาดพระร้า
- กรมสามัญ. (2532). ขอบข่ายและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: การศึกษา.
- กิติมา ปรีดีศิลป. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร:
อักษรพิพัฒน์.
- ชวาล แพรตตุล, ดร. . (2535). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพาณิช.
- ชาญชัย อจินสมานjar. (2540). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อสารมวลชนกรุงเทพ.
- เฉลิมชัย อัมมาก. (2539). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พกาเยวรรณ วาทิรอยรัมย์. (2540). สภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน
จังหวัดลำปาง. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญเรียง บจรสิลป. (2539). สกัดวิจัย 1. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด พีเอ็น การพิมพ์.
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเขต.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). หลักการบริหาร โรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพาณิช.
- ไฟศา หวังพาณิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพาณิช.

ระวีวรรณ มาสมพงษ์ (2545). ทัศนะการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ราชภัฏจันทรเกษม.

วินัย เกิดทอง. (2541). บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เทศกรศึกษา ๖. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วีโรวน์ สารรัตน์. (2542). การบริหาร โรงเรียนแบบกระจายอำนาจ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ พิพิธวิสุทธิ์.

วิวัฒน์ สุวรรณอภิชน. (2546). การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต ๓. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานปฎิรูปการศึกษา. (ม.ป.ป.) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดตั้งสำนักงานปฎิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542. ม.ป.ท.

สุจิตราศุภพงษ์ (2539). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวนา ระบบ (2542). การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงาน สถาบันบัณฑิต ราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัย รามคำแหง.

อกินันท์ นาเลาห์. (2545). สถาพ ปัญหา และความต้องการในการบริหารงานวิชาการตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สถาบันราชภัฏเลย.

Cox, K. and Clark, D. (1998). *The use of formative quizzes for deep learning*. Computers and Education.

Craik, F. & Lockhart, R. (1972). *Levels of processing: A framework for memory research*. Journal of Verbal Learning & Verbal Behavior, 11, 671-684.

Desautel, Rodney A. (1978). *Administration role perception of North Dogota elemenary-school principals as related to selected dimension of administrative function*. Dissertation Abstracts Internationl 39 (October).

- Dewey, J. (1963). *Experience and Education*. New York: Collier Books.
- Henderson. (1996X. *Searching for tree boas high, low and in-between*. Lore 46(1).
- Marsh, C.J. (1997). *Perspectives: Key Concepts for Understanding Curriculum*. London: Falmer Press.
- McCarthy. Water M. (1971). *The role of the secondary school principal in New Jersey*. Dissertation Abstracts International 32,2 (August):705-A.
- Miller, Van. (1965). *The Public Administration of American School Systems*. New York : The Mcmillan Co.
- Minudin, Otman Bin. (1987). *The Role of secondary school principal as perceived by secondary school principals in Sabah, Malaysia*. Dissertation Abstracts International 47,7 (January): 2403-A.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and practice*. New York: Harcourt Brace and World.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

วัน เดือน ปี เกิด

วุฒิการศึกษา

นางสาววาราสนา วินาโภ

วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2523

ชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนวัดลาดหญ้าวิทยา

ชั้นมัธยมตอนต้นจากโรงเรียนลากาญจน์พิทยาคม

ชั้นมัธยมตอนปลายจากโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยคริสต์วิทยาลัยคริสต์วิทยา

เอกพลศึกษา

ปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นออเชีย

คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เอกบริหารการศึกษา

ผลงานค้านค้ากีฬา

พ.ศ. 2539

แบ่งขันกีฬาล็อกเกอร์ ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เหรียญทองจาก

วิ่งข้ามรั้ว 100 ม. เหรียญเงินจากวิ่ง 1,500 ม.

แบ่งขันกีฬานักเรียนอาชีวฯ ณ ประเทศไทย โคนีเชีย ได้เหรียญ
เงินจากวิ่งข้ามรั้ว 100 ม. ได้เหรียญทองแดงจากวิ่งข้ามรั้ว 400 ม.

พ.ศ.2540

แบ่งขันกีฬานักเรียนอาชีวฯ ณ ประเทศไทย โคนีเชีย ได้ 2 เหรียญ
ทองจากวิ่งข้ามรั้ว 100 ม. กระโดดสูง และได้รับโล่ในโอลิมปิก
นักกีฬายอดเยี่ยม

พ.ศ.2541

แบ่งขันกีฬาเยาวชนชิงแชมป์เอเชีย ณ ประเทศไทย โคนีเชีย
ไทย ได้ 1 เหรียญเงินจากสัตตกรีฑา

แบ่งขันกีฬาซีเกมส์ ณ ประเทศไทย โคนีเชีย ได้ที่ 4 จากสัตตกรีฑา

แบ่งขันกีฬาชิงแชมป์เอเชีย ณ ประเทศไทย โคนีเชีย ได้ที่ 7 จากสัตตกรีฑา

แบ่งขันกีฬา ASIAN GAMES 13 ณ ประเทศไทย ได้ที่ 4 จาก
สัตตกรีฑา

แบ่งขันกีฬาโอลิมปิก ณ ประเทศไทย ได้ 1 เหรียญทอง

แบ่งขันกีฬาซีเกมส์ ณ ประเทศไทย โคนีเชีย ได้ 1 เหรียญทอง

ແບ່ງຂັນກີພາມຫາວິທຍາລັບແຫ່ງອາຊື່ຍົນ ລ ປະເທດໄທຢ ໄດ້ 2
ເທົ່ານີ້ທອງ

ພ.ສ. 2544

ແບ່ງຂັນກີພາໄວເພັນ ລ ປະເທດສິນກ ໂປຣ ໄດ້ 1 ເທົ່ານີ້ທອງ ຈາກ ວິ່ງ
ຂັ້ນຮ້າວ 1 ເທົ່ານີ້ຈົນຈາກວິ່ງພລັດ 4×400 ມ. 1 ເທົ່ານີ້ທອງແດງ
ຈາກວິ່ງ 400 ມ.
ແບ່ງຂັນກີພາຊື່ເກມສ ລ ປະເທດ ນາແລເຊີຍ ໄດ້ 3 ເທົ່ານີ້ທອງ ຈາກ ວິ່ງ
ຂັ້ນຮ້າວ 400 ມ. ວິ່ງ 400 ມ. ວິ່ງພລັດ 4×400 ມ.
ແບ່ງຂັນ ລ ປະເທດ TIALIA ເມືອງ CUNEO ວິ່ງ 400 ມ. ໄດ້ທີ 2
ແບ່ງຂັນ ລ ປະເທດ TIALIA ເມືອງ AVELLTNO ວິ່ງຂັ້ນຮ້າວ 400 ມ.
ໄດ້ທີ 2
ແບ່ງຂັນກີພາໄວເພັນ ລ ປະເທດສິນກ ໂປຣ ໄດ້ 2 ເທົ່ານີ້ທອງ ຈາກວິ່ງ
ຂັ້ນຮ້າວ 400 ມ.
ແບ່ງຂັນກີພາ ASIAN GAMES BUSAN 2002 ລ ປະເທດເກາຫລີ
ວິ່ງຂັ້ນຮ້າວ 400 ມ. ໄດ້ທີ 4 ວິ່ງພລັດ 4×400 ມ. ໄດ້ທີ 5

ພ.ສ. 2546

ແບ່ງຂັນກີພາມຫາວິທຍາລັບໂລກ ລ ປະເທດເກາຫລີ ແດກ ວິ່ງຂັ້ນຮ້າວ
400 ມ.
ແບ່ງຂັນກີພາຊື່ເກມປີເອເຊີຍ ລ ປະເທດ PHILIPPINES 2003 ວິ່ງ
ຂັ້ນຮ້າວ 400 ມ. ໄດ້ທີ 3
ແບ່ງຂັນກີພາ TWO CONTINENTS-ONESPIRIT AFRO-ASIAN
HYDERABAD INDIA ວິ່ງ 400 ມ. ໄດ້ທີ 3 ວິ່ງຂັ້ນຮ້າວ 400 ມ. ໄດ້ທີ 3
ວິ່ງພລັດ 4×400 ມ. ໄດ້ທີ 5
ແບ່ງຂັນກີພາຊື່ເກມສ ລ ປະເທດເວີຍຄນາມ HANOI ວິ່ງຂັ້ນຮ້າວ 400 ມ.
ໄດ້ທີ 2 ວິ່ງພລັດ 4×400 ມ. ໄດ້ທີ 3

พ.ศ. 2548

1 เหรียญทอง จากวิ่งข้ามรั้ว 100 ม. กีฬามหาวิทยาลัย
จังหวัดนครราชสีมา

1 เหรียญทอง จากวิ่งข้ามรั้ว 400 ม. 2 เหรียญทองแดง จากวิ่ง
ข้ามรั้ว 100 และ 400 ม. กีฬาซิ่งแซมป์ประเทศไทยนานาชาติ
ที่ 5 จากวิ่งข้ามรั้ว 400 ม. กีฬา 2005 ASIAN GRAND PRIX
SERIES จังหวัดสงขลา

แบ่งขันกีฬา WORLD UNIVERSITY IZMIR IN TURKEY
วิ่งข้ามรั้ว 400 และ วิ่งผลัด 4 X 400 เมตร

ที่ 2 จากวิ่งผลัด 4 x 400 เมตร กีฬา ASIAN INDOOR GAMES
BANGKOK 2005 ครั้งที่ 1

1 เหรียญทอง จากวิ่งข้ามรั้ว 400 ม. 1 เหรียญเงิน จาก วิ่งผลัด
4 x 400 ม. กีฬาชีกมส์ ณ ประเทศไทยปี 2005

พ.ศ. 2549

3 เหรียญทอง จากวิ่งข้ามรั้ว 100 ม. , 400 ม. และสัตตกรีฑา
กีฬามหาวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม “ศากาญ่ากมส์”

3 เหรียญทอง จากวิ่งข้ามรั้ว 100 ม. , 400 ม. สัตตกรีฑา
และ 1 เหรียญทองจากกระโดดสูง กีฬาซิ่งแซมป์ประเทศไทย
นานาชาติ ครั้งที่ 52

1 เหรียญทอง จากวิ่งข้ามรั้ว 400 ม. กีฬาที่ ประเทศไทยเจ็น
ที่ 4 จากวิ่งข้ามรั้ว 400 ม. กีฬา ASIAN GAMES DOHA 2006
15th